

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียน
กรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวรัชนิกร หิรัญโต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียน
กรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวรัชนิกร หิรัญโต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2546

๒ ๑๕๗๑๑๒

รัชนิกร หิรัญโต. (2546) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพมหานคร
วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กริทอง.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียน
กรุงเทพมหานครวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร 3 ด้าน คือด้านส่วนตัวได้แก่เพศ อายุ วุฒิ
การศึกษา สถานภาพสมรส ลำดับที่ของการเกิด ประสบการณ์ทำงาน ระดับชั้นที่สอน ด้านครอบครัวได้แก่
สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนได้แก่สัมพันธภาพ
ระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนกรุงเทพมหานครวิทยาลัย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 160 คน เป็นครู
ชาย 35 คน และครูหญิง 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามตัวแปรที่
เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพมหานครวิทยาลัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อมั่นในตนเอง มี 2 ตัวแปร ได้แก่สัมพันธภาพ
ระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน (x_{19}) และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (x_{20}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01

2. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติ มี 17 ตัวแปร ได้แก่เพศหญิง (x_1) เพศชาย (x_2) วุฒิกการศึกษา ($x_4 - x_6$) สถานภาพสมรส
($x_7 - x_9$) ลำดับที่ของการเกิด ($x_{10} - x_{12}$) ประสบการณ์ทำงาน (x_{13}) ระดับชั้นที่สอน ($x_{14} - x_{16}$) สัมพันธ
ภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว (x_{17}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา (x_{18})

3. ตัวแปรที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครู มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผล
มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน (x_{19}) และสัมพันธภาพระหว่างครูกับ
นักเรียน (x_{20}) ซึ่งตัวแปรทั้งสองตัวแปรสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู ได้ร้อยละ
10.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. สมการที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 เขียนสมการได้ดังนี้

4.1 สมการพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเอง ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = .969 + .236X_{20} + .09893X_{19}$$

4.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .189X_{20} + .180X_{19}$$

**VARIABLES RELATED TO TEACHERS' SELF CONFIDENCE OF
BANGKOK BUSINESS COLLEGE IN BANGKOK**

AN ABSTRACT

BY

MISS RATCHANEEKORN HIRANTO

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University**

March 2003

Ratchaneekorn Hiranto. (2003). *Variables Related to Teacher ' self confidence of Bangkok Business College in Bangkok*. Master Project, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University. Project Advisor : Assoc.Prof.Kamolrat Greethong.

The purposes of this research were to study variables related to teachers ' self confidence of Bangkok Business College in Bangkok in academic year 2002. The variables were 3 dimensions. First of them were personal variables ; sex , age , level of educational , marital status , rank of birth , task experience and level of teaching class. Second of them was interpersonal relationship between teachers and their family membership , Third of them were school environment ; interpersonal relationship between teachers and their boss , interpersonal relationship between teachers and their peer group and interpersonal relationship between teachers and student. The 160 samples were teachers ; 35 males and 125 females. The instrument was variables related to self confidence questionnaires. The data was analysed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were follows :

1. There were significantly positive correlation among 2 variables ; interpersonal relationship between teachers and their peer group (X_{19}) , interpersonal relationship between teachers and students (X_{20}) and teachers ' self confidence at .01 level
2. There were no significantly correlation among 17 variables ; males (X_1) , females (X_2) , age (X_3) , level of educational ($X_4 - X_6$) , marital status ($X_7 - X_9$) , rank of birth ($X_{10} - X_{12}$) , task experience (X_{13}) , level of teaching class ($X_{14} - X_{16}$) interpersonal relationship between teachers and their family membership (X_{17}) interpersonal relationship between teachers and their boss (X_{18}) and teachers ' self confidence.
3. There were 2 variables effected significantly on teachers ' self confidence ranking from the most to the least effecters were interpersonal relationship between teachers and their peer group and interpersonal relationship between teachers and student at .01 level. These 2 variables could predicted teachers ' self confidence about percentage of 10.50 .
4. The predicted equation of teachers ' self confidence were as follows :

4.1 In term of raw scores were :

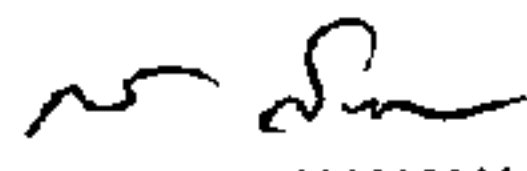
$$\hat{Y} = .969 + .236X_{20} + .09893X_{19}$$

4.2 In term of standard scores were :

$$Z = .189X_{20} + .180X_{19}$$

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

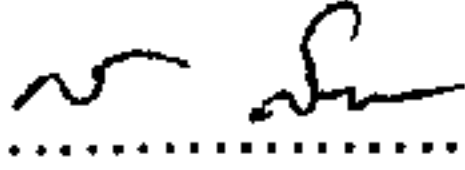
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

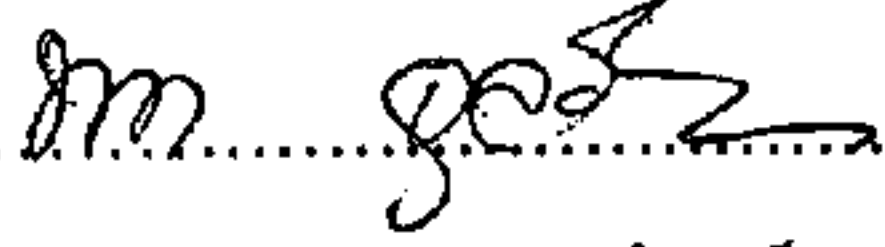
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

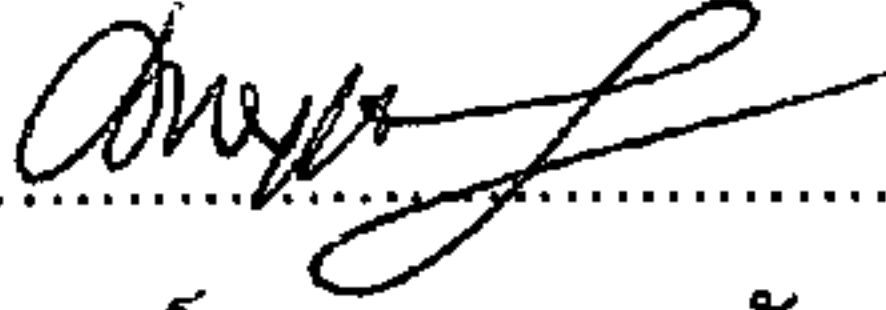
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. พาสณา จุลรัตน์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรสกุล)
วันที่ ...๗.....เดือน ...พฤษภาคม..... พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา แนวคิดและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเมตตาอย่างสูง ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาและความเสียสละของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนกรุงเทพการบัญชี และผู้อำนวยการโรงเรียนอรรถวิทย์พนิชการ และครู-อาจารย์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ วิชาเอกสาขาจิตวิทยาการศึกษา รุ่น 7 ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ พร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยและเป็นกำลังใจในการทำวิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ ดร.ศิลา จายนียโยธิน ผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต หน้าที่การงาน และ การศึกษามาโดยตลอด คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาแด่บิดา มารดา บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยจนกระทั่งประสบความสำเร็จในการศึกษามาจนบัดนี้

ธนิกร หิรัญโต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง.....	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	15
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	19
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	19
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	19
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	19
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า.....	29
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า.....	30
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	31
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	36
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	36
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	36
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5(ต่อ) การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	38
ข้อเสนอแนะ.....	46
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	46
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	46
บรรณานุกรม.....	47
ภาคผนวก.....	53
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม.....	54
ภาคผนวก ข รูปภาพเครื่องมือ.....	72
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	78

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นที่สอน.....	19
2	แสดงจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ลำดับที่ของ การเกิดและระดับชั้นที่สอน.....	31
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับ บัญชา สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน อายุ และประสบการณ์ทำงาน.....	32
4	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ตัวแปรด้านครอบครัว ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนกับความเชื่อมั่นในตนเอง	33
5	แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้ความเชื่อมั่นในตนเองของครูเป็นเกณฑ์.....	34
6	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู โดยใช้การวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis).....	35
7	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิก ภายในครอบครัว.....	73
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับ ผู้บังคับบัญชา.....	74
9	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับ เพื่อนร่วมงาน.....	75
10	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับ นักเรียน.....	76
11	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง.....	77

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวความคิดการศึกษาขั้นต้นว่า	6

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันถือกันว่าครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งในการอบรมสั่งสอน การปลูกฝังลักษณะนิสัยต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก ทั้งนี้เนื่องจากสภาพสังคมในทุกวันนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้ชีวิตในครอบครัวเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย แต่เดิมนั้นผู้หญิงจะเป็นแม่บ้าน อยู่กับบ้านเพื่อเลี้ยงลูกด้วยตนเอง แต่เมื่อสังคมเปลี่ยนไปประกอบกับจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันต่อสู้ เพื่อความอยู่รอดก็มากตามไปด้วย แม่บ้านส่วนมากจึงต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน เพราะความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจหรือความจำเป็นทางด้านสังคม จึงทำให้ทั้งพ่อและแม่ไม่มีเวลาที่จะเอาใจใส่หรืออบรมสั่งสอนลูกเหมือน แต่ก่อน จึงทำให้ครูมีบทบาทสำคัญต่อเด็กมากขึ้น

ครูยังเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บทบาทของครูจะเป็นผู้อำนวยการความสะอาดในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เป็นผู้กระตุ้นและสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ฉะนั้นครูในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นครูมืออาชีพที่รอบรู้ทั้งเนื้อหาวิชาการและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและสังคมไทยมีคุณภาพสามารถแข่งขันกับสังคมโลกได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. 2543 : 1)

ดังนั้น ครูหมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน การที่ครูจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา ผดุงทรง (2529:1) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคคลคือ การพัฒนาให้บุคคลมีบุคลิกภาพดีและมีคุณสมบัติพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในสังคม ขณะที่นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (2519 :2) กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพจะพัฒนาขึ้นมาได้ก็โดยอาศัยคุณค่าจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม ครอบครัวนั้นมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความคิด จิตใจของเยาวชน ในการให้การอบรมแก่เด็กและเยาวชนโดยเฉพาะในชนบท ครอบครัวมีบทบาทมากต่อการหล่อหลอมเยาวชนของชาติ ความเชื่อและวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก จึงมีความสำคัญมากต่อการสร้างบุคลิกภาพให้แก่เด็กที่จะเติบโตเป็นกำลังของสังคม เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างเอาใจใส่ จะเป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และกล้าเผชิญความจริง ซึ่งสอดคล้องกับมาสโลว์ ที่กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองนั้นเกิดจากปัจจัยได้หลายอย่าง เพราะบุคคลทุกคนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ต้องการที่จะให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนเอง ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอจะทำให้บุคคลนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเอง (Maslow.1954:411) สอดคล้องกับวิจิตร วรุตบางกู (2511:8) ได้กล่าวไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองคือความสามารถเป็นตัวของตัวเอง และการหยั่งรู้ความสามารถของตน นอกจากนี้บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะชอบแสดงความคิดเห็น และกล้าตัดสินใจด้วยตัวเอง เมื่อเผชิญกับปัญหาแล้วบุคคลนั้นจะมีความสามารถในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ได้ดีกว่าบุคคลที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2512:123 ;อ้างอิงจาก Glueck. n.d.)

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพทางสังคมอย่างหนึ่งที่ต้องปลูกฝังให้แก่ครู และส่งเสริมให้พัฒนาอยู่เสมอ เพราะคนที่มีเชื่อมั่นในตนเองจะมีบุคลิกภาพที่ดี มองโลกในแง่ดี มีความรู้สึกปลอดภัย กล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน สามารถประสบผลสำเร็จในการปรับตัว ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี (สุชา จันทน์เอม. 2510 : 147) จึงอาจกล่าวได้ว่า การเป็นผู้ที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคคล อันเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในที่สุด

ผู้วิจัยได้มีประสบการณ์การเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย โดยเป็นโรงเรียนเอกชน เป็นระยะเวลา 6 ปี ซึ่งวิทยาลัยแห่งนี้ได้เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยแบ่งตามสาขาวิชา 4 สาขา คือ สาขาการบัญชี สาขาการตลาด สาขาคอมพิวเตอร์ และสาขาเลขานุการ มีอาจารย์ประจำทั้งหมด 160 คน จากการสังเกตพฤติกรรม พบว่าครูในโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เช่น เวลาพูดกับหัวหน้ามักไม่ค่อยสบตา พูดอ้ออึ้ง ตื่นเต้น ผู้วิจัยจึงสำรวจด้วยการใช้แบบสอบถามปลายเปิด โดยใช้คำถาม ดังนี้ ข้อแรก ถ้าหัวหน้าวิชาของท่านมอบหมายงานให้ท่านพูดหน้าเวที แต่ท่านคิดว่าตัวเองทำไม่ได้ ท่านจะทำอย่างไร คำตอบที่ได้คือ ไม่กล้าพูดแสดงความคิดเห็น แต่ก็ต้องทำงานชิ้นนั้นจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 80.5 และอีก 32 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ก่อนข้างมีความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อสอง เมื่อมีการประชุมในสายงานวิชาของท่านเองทุกครั้ง ท่านไม่เคยแสดงความคิดเห็นเลย ท่านคิดว่าเกิดจากสาเหตุใด คำตอบที่ได้คือ ขอบคล้ายตามผู้อื่น ตัดสินใจเองไม่ได้ จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 และอีก 40 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 กล้าตัดสินใจเอง มีเหตุผลในการพูด

จากผลการสำรวจข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการขาดความเชื่อมั่นในตนเองของครู ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ครูทุกคนควรจะมีเชื่อมั่นในตนเอง เพราะในการทำงานส่วนใหญ่ของครูจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และนักเรียน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูเป็นผู้ได้บังคับบัญชาที่ดีของผู้บังคับบัญชา เป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อนร่วมงาน เป็นผู้นำที่ดีของนักเรียน ถ้าครูที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน สามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จ ยอมรับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี และยังสามารถเข้าใจตนเองเกี่ยวกับคุณค่าของตนว่า เป็นคนที่มีความสามารถ มีความสำคัญ และมีความสำเร็จ (พรรณราย ทรัพย์ะประภา. 2526 : 12) ในทางตรงข้าม ครูที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จะรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย ขลาดกลัว ไม่กล้าแสดงออก ไม่ว่าจะเป็นภาระหรือความคิดเห็นก็ตาม ครูที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองจะพึ่งพิงผู้อื่นอยู่เสมอ และผลที่ตามมาคือ ขาดความกล้าที่จะเผชิญต่ออุปสรรคหรืองานที่ยากลำบาก (ละม้ายมาศ ทรทัตต์ และคณะ. 2510 : 98) เป็นปัญหาต่อตนเองและหน้าที่การงาน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการหาแนวทางให้ครูปรับปรุงตนเองในด้านการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนนโยบายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับครู ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ได้มีข้อมูลเบื้องต้นในการจัดการด้านการพัฒนาบุคลากร ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรให้แก่ครูที่มีปัญหาด้านความเชื่อมั่นในตนเองได้ตรงกับสภาพปัญหาที่แท้จริง และเพื่อช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 จำนวน 160 คน เป็นครูหญิง 125 คน ครูชาย 35 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 จำนวน 160 คน เป็นครูหญิง 125 คน ครูชาย 35 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

2.1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่

2.1.1.1 เพศ

2.1.1.2 อายุ

2.1.1.3 วุฒิการศึกษา

2.1.1.4 สถานภาพสมรส

2.1.1.5 ลำดับที่ของการเกิด

2.1.1.6 ประสบการณ์ทำงาน

2.1.1.7 ระดับชั้นที่สอน

2.1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว

2.1.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

2.1.3.1 สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา

2.1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน

2.1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงลักษณะพฤติกรรมของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ที่มีความมั่นใจหรือแน่ใจ หรือกล้าที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงและถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ลงไปตามที่ตนตั้งใจไว้ ถึงแม้ว่าจะมีเหตุการณ์หรือสิ่งอื่นใดมาเป็นอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อ ยังคงตั้งใจกระทำสิ่งนั้น ๆ ต่อไปอีก ลักษณะของความเชื่อมั่นในตนเอง แบ่งออกเป็นลักษณะต่าง ๆ ได้ 5 ลักษณะ ดังนี้คือ

1.1 ด้านการกล้าแสดงออก ได้แก่ ลักษณะของครูที่การกล้าแสดงความสามารถของตนเอง กล้าพูด กล้ากระทำ กล้าแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกที่ควร ไม่ขี้อาย ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน กล้าซักถามข้อสงสัย การกล้าคัดค้านเมื่อถึงคราวจำเป็น

1.2 ด้านการพึ่งตนเอง ได้แก่ ลักษณะของครูที่แก้ปัญหาด้วยความสามารถของตนเอง การทำงานประสบ ความสำเร็จ การมีความเพียรพยายาม

1.3 ด้านการเป็นตัวของตัวเอง ได้แก่ ลักษณะของครูที่มีเหตุผล ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง การตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

1.4 ด้านความรับผิดชอบ ได้แก่ ลักษณะของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบครบถ้วน กล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำผิด

1.5 ด้านการมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่น การรู้จัก ช่วยเหลือและร่วมมือกับหมู่คณะ การยอมรับสถานการณ์ใหม่ ๆ

2. ครูโรงเรียนเอกชน คือ ครูที่สอนอยู่สถานศึกษาหรือสถานที่ที่บุคคลจัดการให้การศึกษา ในระดับที่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีแก่นักเรียนทุกมลัต์รวมกันเกินเจ็ดคนขึ้นไป (มาตรา 4) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)

3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว หมายถึง ลักษณะเฉพาะของครูและภาพโดยทั่วไปของครู ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา สถานภาพสมรส ลำดับที่ของการเกิด ประสบการณ์ทำงาน ระดับชั้นที่สอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1 เพศ ได้แก่ เพศหญิง เพศชาย

3.1.2 อายุ ได้แก่ อายุจริงตามบัตรประชาชน

3.1.3 วุฒิการศึกษา ได้แก่

3.1.3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.3.2 ปริญญาตรี

3.1.3.3 กว่าปริญญาตรี

3.1.4 สถานภาพสมรส ได้แก่

3.1.4.1 โสด

3.1.4.2 คู่

3.1.4.3 หม้าย

3.1.5 ลำดับที่ของการเกิด หมายถึง ลำดับที่นับเมื่อมีบุตรหลายคน คนแรก นับเป็นบุตรคนที่ 1 บุตรคนรองก่อนถึงคนสุดท้าย นับเป็นคนกลาง และคนสุดท้าย นับเป็นคนสุดท้าย

3.1.6 ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง จำนวนปีที่เข้าทำงานในโรงเรียน

3.1.7 ระดับชั้นที่สอน หมายถึง ครู อาจารย์ที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.2 ตัวแปรด้านครอบครัว หมายถึง สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับครูและสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวกับครู ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว ซึ่งแสดงถึง ลักษณะพฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อครู และลักษณะพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อสมาชิกในครอบครัว แบ่งได้ดังนี้

3.2.1 ลักษณะพฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อครู ได้แก่ การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ การมีมนุษยสัมพันธ์

3.2.2 ลักษณะพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อสมาชิกในครอบครัว ได้แก่ การกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ มีเหตุผล ฟังตนเอง การปรับตัว

3.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง สภาพการณ์ทั้งในและนอกโรงเรียนที่มีผลต่อครู ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา และลักษณะพฤติกรรมที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อครู เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

3.3.1.1 ลักษณะพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา ได้แก่ การให้ความนับถือ ให้ความร่วมมือในการทำงาน และปฏิบัติตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา

3.3.1.2 ลักษณะพฤติกรรมที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อครู ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ทั้งด้านส่วนตัวและการทำงาน การให้ความเป็นกันเอง และเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่และการปฏิบัติงาน

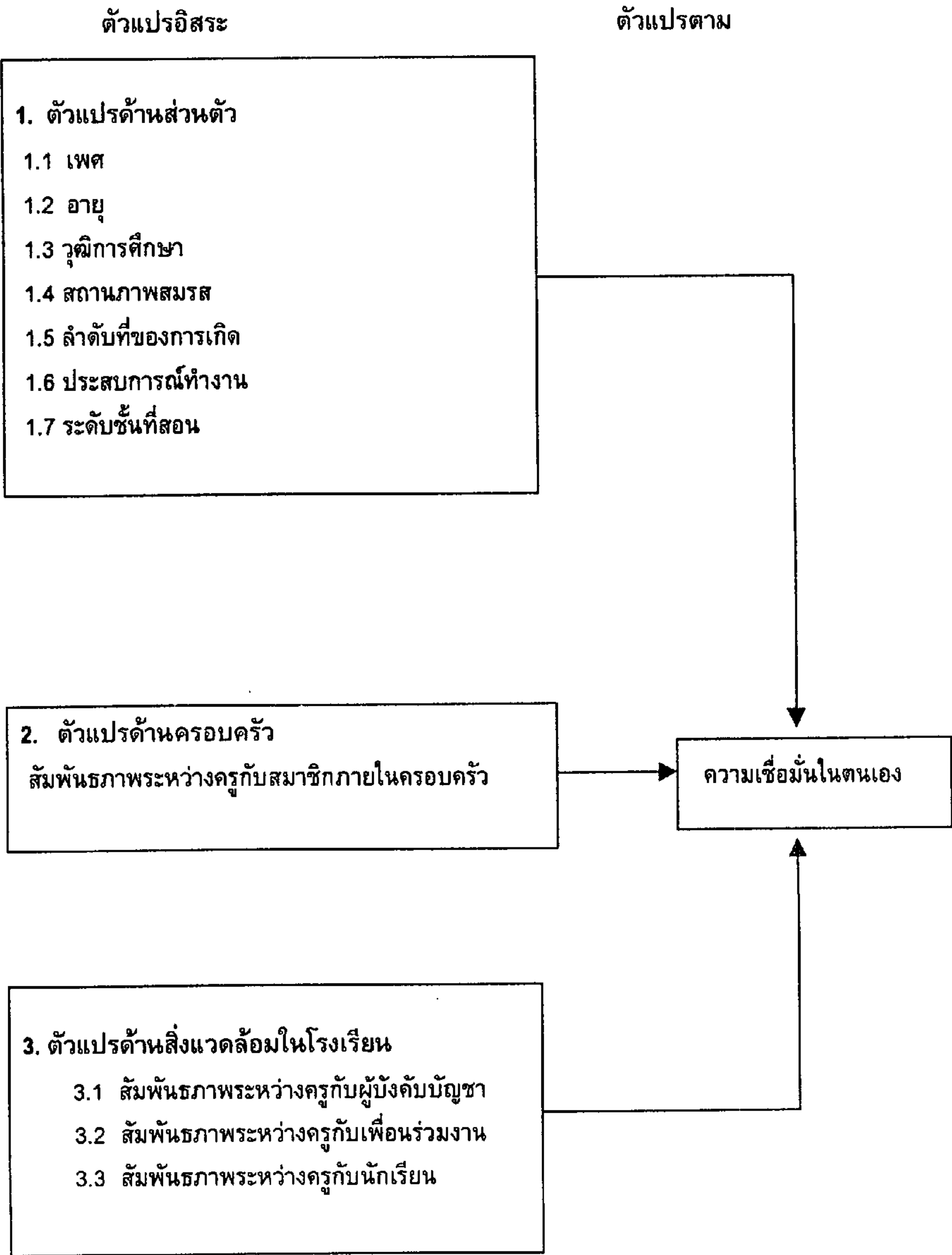
3.3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติกับเพื่อนร่วมงาน และพฤติกรรมที่เพื่อนร่วมงานปฏิบัติต่อครู เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความใกล้ชิด ห่วงใย สนับสนุนซึ่งกันและกัน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ด้วยความรักและสามัคคี

3.3.3 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน และลักษณะพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีทั้งในและนอกห้องเรียน ดังนี้

3.3.3.1 ลักษณะพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน ได้แก่ ให้ความเป็นกันเอง ให้ความรัก ความสนใจเอาใจใส่นักเรียน ทั้งด้านส่วนตัวและด้านการเรียน

3.3.3.2 ลักษณะพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู ได้แก่ ให้ความเคารพ เชื่อฟังครู ตั้งใจและสนใจกระทำตามคำสั่งที่ครูอบรมสั่งสอน และมาปรึกษาปัญหาทั้งด้านส่วนตัวและด้านการเรียน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

1.1.1 ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง

ได้มีผู้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้หลายทัศนะ ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกมาเสนอ ดังต่อไปนี้

สมิท (สัมพันธ์ บุญเกิด. 2522 : 33 ; อ้างอิงจาก Smith.1961:185) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองว่า หมายถึงความพึงพอใจในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง หรือการยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเองจะมีในบุคคลใดมากน้อยเพียงใดนั้น สามารถพิจารณาได้จากความขัดแย้งระหว่างตนตามอัตราภาพกับตนตามปณิธาน ถ้าความขัดแย้งเกิดขึ้นมาก จะเป็นเหตุให้คนรู้สึกว่ามีค่า ไม่เหมาะสม และไม่พึงพอใจในตนเอง อันหมายถึงขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดความวิตกกังวล ขาดความอบอุ่นใจและชอบฟังผู้อื่น

สมพร พลอยงาม (2525 : 115) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า ความมั่นใจ หรือความกล้าที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือเผชิญต่อความจริง ตลอดจนความตั้งใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ แม้จะมีเหตุการณ์หรือสิ่งใดมาเป็นอุปสรรค ก็ไม่บังเกิดความท้อแท้แต่อย่างใด ยังคงตั้งใจกระทำสิ่งนั้น ๆ ต่อไป โดยมั่นใจว่าตนสามารถกระทำการที่กำลังกระทำอยู่ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้ต้องไม่ยึดมั่นในความคิดของตนโดยไม่ฟังความเห็นของผู้อื่นเลย

มาลี วงษ์แก้ว (2526 : 12) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง ว่าเป็นคุณลักษณะในตนเองของบุคคล ที่แสดงให้เห็นถึงความกล้าในการคิด พูด กระทำ มีใจคอมั่นคง ไม่เชื่อคนง่าย มีเหตุผล มีความรอบคอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้นำและชอบช่วยเหลือผู้อื่น

วินัย ธรรมศิลป์ (2527 : 27) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า จะมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

สนธยา อ่อนน้อม (2528 : 36) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง บุคลิกลักษณะหนึ่งของบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงการกล้าแสดงออก และมีความภาคภูมิใจในความเป็นตัวของตัวเอง มองเห็นคุณค่าความสามารถของตนเองและของผู้อื่น ทำให้บุคคลนั้นปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ทุกสถานการณ์และอย่างเป็นสุข

ทัศนิตา ระเบียบดี (2529 : 5) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกด้วยการกระทำและคำพูดที่เหมาะสม ซึ่งเป็นลักษณะต่าง ๆ คือ กล้าแสดงออก การไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล มีความคิดในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ มีความรับผิดชอบในการร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงาน มีความเพียรพยายามสู่เป้าหมายและความสามารถในการแก้ปัญหา

สุนิรัตน์ ฤทธิ์ธวัชชัยเลิศ (2530 : 13) ได้กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดหรือมโนคติที่บุคคลมีต่อตนเอง จะมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่ามีความภูมิใจในความเป็นตัวของตัวเอง มองเห็นว่าตนมีคุณค่า มีความสามารถ และมีความสำคัญ

อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์ (2531 : 14) ได้กล่าวไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกด้วยการกระทำและคำพูดที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งมีลักษณะต่าง ๆ 5 ลักษณะคือ

1. การกล้าแสดงออก ได้แก่ การกล้าแสดงความสามารถของตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าซักถามข้อสงสัย กล้าคัดค้านเมื่อถึงคราวจำเป็น
2. การพึ่งตนเอง ได้แก่ การแก้ปัญหาด้วยความสามารถของตนเอง การทำงานประสบผลสำเร็จ การมีความเพียรพยายาม
3. การเป็นตัวของตัวเอง ได้แก่ การมีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง การตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
4. การมีความรับผิดชอบ ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบได้ครบถ้วน กล้ารับผิดชอบกระทำผิด
5. การมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักช่วยเหลือและร่วมมือกับหมู่คณะ การยอมรับสถานการณ์ใหม่ ๆ

จงใจ ขจรศิลป์ (2533 : 28) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ เด็กจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก เช่น พ่อแม่ ครู เพื่อน และบุคคลอื่น ๆ ที่เด็กรู้จัก รวมทั้งการมีโอกาสพบกับความสำเร็จของเด็กด้วย

กรมวิชาการ (2537 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้คนเราสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ ช่วยให้เรามีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิดกล้าแสดงออก ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ ยอมรับผลที่เกิดขึ้นด้วยความพอใจและภาคภูมิใจ สามารถเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ และแก้ปัญหาด้วยความรู้สึกที่มั่นคง อันเป็นคุณลักษณะของผู้ที่มีสุขภาพจิตดี มีความสุขในการดำรงชีวิต

ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร (2543 : 15) ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ กล้ากระทำ กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญเหตุการณ์ รวมทั้งจัดการกับปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งความมั่นใจในตนเองนั้นสามารถสร้างได้ โดยการจัดบรรยากาศให้เด็กได้พัฒนาอย่างอิสระและอบอุ่นใจ

วารุณี เจริญรัตนโชติ (2543 : 18) ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง บุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคลในการกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีความมั่นใจในการทำสิ่งต่าง ๆ ยอมรับผลที่เกิดขึ้นด้วยความพอใจและภาคภูมิใจ

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึง บุคลิกภาพของบุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตัวเอง มีความภาคภูมิใจในตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเอง กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจที่แน่วแน่ และมั่นใจว่าจะต้องประสบความสำเร็จตามที่ตั้งไว้ รวมทั้งการจัดการกับปัญหาและปรับตัวอยู่ในสังคมด้วยความรู้สึกที่มั่นคง เพื่อสุขภาพจิตที่ดีและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

1.1.2 ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง

ได้มีผู้ให้ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองไว้หลายทัศนะ กล่าวคือ

เดโช สวานานนท์ (2510 : 127) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการขาดความเชื่อมั่นในตนเองว่า บุคคลที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ย่อมกระทำการสิ่งใดสำเร็จได้ยาก เพราะความเชื่อมั่นในตนเองเป็น องค์ประกอบสำคัญในการฝ่าฟันความสำเร็จในชีวิต

สวานา พรพัฒน์กุล (2520 : 19) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นสิ่งที่แสดงว่า บุคคลเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีความหมายต่อสังคม ถ้าบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองแล้ว ก็จะไม่เฉยเมยต่อภาวะการต่าง ๆ ในสังคมของตน แต่จะเข้าไปมีส่วนร่วมตามสิทธิและหน้าที่ที่ถูกต้อง ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็น สิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ทุกคนกล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการกระทำในทุก ๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตตนและความอยู่รอดของสังคม

แจ่มจันทร์ เกียรติกุล (2531 : 6) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นพื้นฐานของการเป็นผู้นำ เป็นพื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์ และเป็นพื้นฐานสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กสามารถที่จะปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อารี เกษมรติ (2533 : 20) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต การปูพื้นฐานความมั่นใจในตนเองให้แก่เด็ก จะช่วยให้เด็กกล้าคิด กล้ากระทำการต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุข

วาสนา เจริญสอน (2537 : 20) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตของบุคคลทั่วไปตั้งแต่เด็กจนโตเป็นผู้ใหญ่ การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จทั้ง ทางด้านการเรียน การทำงาน การใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ต้องอาศัยความเชื่อมั่นในตนเอง และต้องเป็นความเชื่อมั่นในตนเองที่เป็นสัมมาทิฐิ คือเปิดใจยอมรับฟังเหตุผลของผู้อื่นเสมอ

ชิมมอนด์ (สุธยา อ่อนน้อม. 2538 : 36 ; อ้างอิงจาก Symond .1964 : 85 – 89) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะไม่ชอบจําแนกข้อดีสิ่งหนึ่งโดยสิ้นเชิง ต่างกับบุคคลที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองจะขาดกลัว

ดังนั้น ความเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง เพราะการดำเนินชีวิตของบุคคลทั่วไปต้องอาศัยการกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญต่ออุปสรรคความยากลำบาก ตลอดจนการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งบุคลิกภาพเหล่านี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์สำหรับบุคคลที่จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในสังคมต่อไป

1.1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Theory of Need Gratification)

แนวคิดของมาสโลว์เห็นว่า มนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้แก่ตนเองทั้งสิ้น มาสโลว์จึงได้จัดความต้องการของมนุษย์เป็นลำดับขั้น โดยเริ่มจากความต้องการต่ำสุดขึ้นไปหาความต้องการขั้นสูงสุด ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการที่ถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด ซึ่งได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การหลับนอน การขับถ่าย ฯลฯ ถ้าความต้องการขั้นต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ขาดหมดทุกอย่าง ตั้งแต่อาหาร ความปลอดภัย ความรัก การตระหนักในความสามารถของตนเอง สิ่งที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ ความต้องการอาหาร ตราบใดที่เรายังมีความหิว ตราบนั้นเราจะไม่มีความต้องการในเรื่องอื่น เช่น คนที่กำลังมีความหิวจะทำได้แม้แต่การฉกชิงวิ่งราว ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าทำแล้วถ้าตำรวจจับได้

จะมีอะไรเกิดขึ้น หรือการที่เด็กในห้องเรียนเกิดความท้อ ย่อมไม่มีจิตใจที่จะมาให้ความสนใจกับบทเรียนของครู แม้ว่าครูผู้นั้นจะได้เตรียมการสอนมาอย่างดีแล้วก็ตาม

2. ความต้องการความปลอดภัย ถ้าความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ มนุษย์ก็จะมีความต้องการในเรื่องอื่นต่อไปอีก คือ ความต้องการความปลอดภัย ซึ่งได้แก่ ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความเป็นปึกแผ่น ความต้องการการคุ้มครองปกป้อง ความรู้สึกที่ปลอดภัยจากการคุกคาม ปลอดภัยจากความวิตกกังวล ความต้องการที่จะอยู่ในระเบียบ ความต้องการกฎหมายคุ้มครอง ตลอดจนต้องการการแข่งขันของผู้ด้วยกัน ตัวอย่างเช่น เด็กนักเรียนทุกคนจะต้องไปโรงเรียน แต่เด็กไม่ยอมไปโรงเรียน ถ้ารู้สึกว่าห้องเรียนมีอะไรที่ปลอดภัย เด็กจะหนีไปอยู่ที่อื่นซึ่งเด็กคิดว่ามีความปลอดภัยมากกว่า ทั้งนี้เพราะมนุษย์ทุกคนล้วนแล้วแต่ต้องการความปลอดภัยทั้งสิ้น

3. ความต้องการความรักและเป็นเจ้าของ ถ้าความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและความปลอดภัย ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ คนก็จะมีความต้องการในเรื่องความรักและความเป็นเจ้าของขึ้นมาอีก คนทุกคนต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ตนเองจะต้องเกี่ยวข้องกับ ไม่มีใครทนได้ถ้ารู้สึกว่าไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม มนุษย์ทุกคนอยากได้รับความรักจากคนอื่น และในขณะเดียวกันก็อยากให้ตนเป็นที่รัก และเป็นของใครสักคน

4. ความต้องการจะเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่อง เป็นความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่าทั้งในสายตาตนเองและในสายตาของผู้อื่น คนที่ยอมรับนับถือในตนเอง มองเห็นคุณค่าและความสามารถในตนเอง นั้น มี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นคนที่มองเห็นคุณค่าในตนเอง และมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย คนประเภทนี้จะเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ให้ความร่วมมือ และเป็นมิตร จะเป็นคนที่มีลักษณะยอมรับผู้อื่น เห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีในตัวผู้อื่นเช่นเดียวกับที่มีต่อตนเอง ดังนั้นจึงเป็นผู้ที่สร้างสัมพันธภาพได้ดี เพราะไม่มีลักษณะข่มขู่ ลักษณะที่สอง เป็นคนที่มองเห็นคุณค่าในตนเอง แต่มีความรู้สึกไม่ใคร่มั่นคงปลอดภัย ดังนั้นจะเป็นคนที่มีลักษณะค่อนข้างมั่นใจในตนเอง เห็นคุณค่าในตนเองแต่ฝ่ายเดียว โดยที่ไม่ใคร่ยอมรับ หรือเห็นคุณค่าในตัวผู้อื่นเป็นคนที่สร้างสัมพันธภาพได้น้อยกว่าพวกแรก

5. ความต้องการที่จะตระหนักในความสามารถของตนเองหรือรู้จักตนเอง เมื่อความต้องการต่าง ๆ ดังกล่าวทั้ง 4 ขัน ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ มนุษย์ก็จะมีความต้องการที่จะรู้จักตนเองตรงตามสภาพที่ตนเองเป็นอยู่ เข้าใจถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการของตนเอง โดยไม่มีการปกป้องและปิดป้อง พร้อมทั้งจะเปิดเผยตนเอง พิจารณาตนเองอย่างใจเป็นธรรม ยอมรับได้ทั้งในส่วนที่เป็นข้อบกพร่องของตนเอง เป็นความต้องการที่คนแต่ละคนต้องการที่จะเป็นคนที่เราเป็นไปได้ดีที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2522 : 32 – 33 ; อ้างอิงจาก Maslow .n.d)

1.1.4 ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

สมพงษ์ ติรพัฒน์ (2517 : 24 – 25) ได้สรุปพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเองไว้ดังนี้

1. กล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น
2. ไม่ขี้อาย ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน
3. ใจมุ่งมั่นคง เปลี่ยนความเชื่อยาก มั่นใจในความคิดของตนเอง
4. กล้าตัดสินใจ ไม่ลังเล
5. ไม่วิตกกังวล
6. กล้าเผชิญต่อความจริง
7. มีจิตใจเด็ดเดี่ยวแน่วแน่

ซูซีพ อ่อนโคกสูง (2516 : 12-16) ได้สรุปพฤติกรรมสำคัญของผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองไว้อย่างสอดคล้อง ดังนี้

1. กล้าในการคิด การพูด และการกระทำ
2. ใจค่อมั่นคง ไม่เชื่อคนง่าย และมีเหตุผล
3. รอบคอบ มีแผนงาน
4. มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ
5. กล้าเสี่ยง (กล้าได้กล้าเสีย)
6. ชอบแสดงตัว
7. ไม่วิตกกังวลจนเกินไป
8. เป็นผู้ให้
9. ชอบช่วยเหลือหมู่คณะ
10. รักความยุติธรรม
11. ชอบอิสระ ไม่โอ้อวด
12. ตั้งจุดมุ่งหมายไว้สูงสุด และคิดว่าจะทำได้สำเร็จ
13. มีความเกรงใจและเห็นใจผู้อื่น

เลขา ปิยะอัจฉริยะ (2524 : 237-279) ได้กล่าวถึงความคิดเกี่ยวกับตนเองทั้งในแง่บวกและแง่ลบว่า เป็นความคิดพื้นฐานหรือความเชื่อเบื้องต้นที่จะทำให้บุคคลมีหรือขาดความเชื่อมั่นในตนเอง บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองเชื่อว่า ตนมีความสามารถ มีคุณค่า มีความสำคัญ ยอมรับและพอใจในความเป็นตัวของตัวเองแล้ว ย่อมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นได้และอยู่ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่ขาดความภาคภูมิใจ ไม่แน่ใจในความสามารถและค่าของตน ดังนั้นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจึงหมายถึง บุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง

ฉันทนา ภาคบงกช (2533 : 1) กล่าวว่า ลักษณะของผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่า โดยทั่วไปจะมีความกล้าในการแสดงออก กล้าตัดสินใจและมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ มองโลกในแง่ดี ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ และมีความรับผิดชอบสูง

จากเอกสารดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นผู้ที่มีความกล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจและกล้าแสดงออก รวมทั้งมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

1.1.5 ปัจจัยในการส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

ฟรอยด์ (ศรีวรรณ มากชู. 2521 : 12 ; อ้างอิงจาก Freud.1965:26-29) ได้เน้นถึงความสำคัญของการปลูกฝังบุคลิกภาพในวัยเด็กเล็กมากที่สุด โดยกล่าวว่า ในช่วง 1 - 5 ปีแรกของชีวิต เป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาบุคลิกภาพ การอบรมเลี้ยงดูเด็กและการกระทำตัวอย่างให้แก่เด็กเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเด็ก ๆ จะเลียนแบบบิดามารดา และผู้ที่ใกล้ชิด

กวินทร์ ธรรมนุต (2522 : 17 - 18) กล่าวถึงปัจจัยในการส่งเสริมให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สถาบันครอบครัวนั้นมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็ก เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากและมีอยู่ตลอดเวลา ครอบครัวจะมีบทบาทต่อพัฒนาการด้านบุคลิกภาพของเด็ก การสร้างลักษณะเฉพาะหรืออุปนิสัยของเด็กแต่ละคนเกิดจากการเลียนแบบผู้ใหญ่ หรือการที่แสดงพฤติกรรมออกมาแล้วคนอื่นในครอบครัวยอมรับ พอใจ ลักษณะเช่นนี้เป็นการได้รับรางวัลอย่างหนึ่งของเด็ก จนในที่สุดลักษณะเช่นนี้กลายเป็นลักษณะเฉพาะของตนเองไป

นอกจากนี้ ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยมในสังคม ศาสนาและระบบสังคม เป็นสิ่งที่เด็กได้รับการถ่ายทอดโดยผ่านทางครอบครัวทั้งสิ้น

สุโขทัยธรรมมาธิราช (2524 : 38 – 40) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก จะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก บุคคลผู้เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก คือ พ่อแม่ ครู และบุคคลที่เด็กรู้จัก ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็น ผู้มีส่วนในการสร้างประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมให้แก่เด็กเป็นอย่างมาก ดังนั้นสิ่งแวดล้อมทางบ้าน สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมทางสังคมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กได้เป็นอย่างดี

สุมาลี วงศ์ปลุกแก้ว (2526 : 19) กล่าวว่า การที่เด็กจะมีความเชื่อมั่นในตนเองได้ก็ต่อเมื่อเด็กได้รับความรัก ความสนใจจากบิดามารดา ได้รับการส่งเสริมให้แสดงความคิดเห็นและมีอิสระในการตัดสินใจ ส่วนเด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองนั้น ก็มีสาเหตุมาจากการที่ถูกบิดามารดาควบคุมให้ปฏิบัติตามอยู่ในขอบเขตที่บิดามารดาเห็นชอบ ทำให้เด็กขาดอิสระที่จะคิด หรือตัดสินใจด้วยตนเอง เมื่อพบกับปัญหาก็ไม่สามารถตัดสินใจได้ เพราะไม่เคยฝึกการแก้ปัญหามาก่อน

ความเชื่อมั่นในตนเองของบุคคล จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัว บุคคลผู้เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองของคน ๆ หนึ่งคือ พ่อแม่ ครู ผู้บังคับบัญชา และบุคคลที่ตัวคนเรารู้จัก ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีส่วนในการสร้างประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมให้แก่คนเรามาก ดังนั้น สิ่งแวดล้อมทางบ้าน สิ่งแวดล้อมในที่โรงเรียนและสิ่งแวดล้อมทางสังคม จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของคนเรได้อย่างดี

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ปี ค.ศ 1949 บาร์ช (Baruch.1949 : 4 – 5) ได้ศึกษาพบว่า ผู้นำจะต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบและมีความเชื่อมั่นในตนเอง วินัยทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบสุข วินัยจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่อยู่ในสังคมได้ด้วยความสงบสุข

ปี ค.ศ 1969 ดักเกอร์ (Dugger.1969 1817 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่องความเป็นผู้นำพบว่า ผู้นำมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและมีความสามารถในการแสดงออก และแมน (Man.1969 : 152 – 174) ได้สรุปผลการวิจัยของเขาว่า ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับลักษณะแสดงตัว และความสามารถในการปรับตัว ไม่มีความวิตกกังวล

เบรคเคนริดจ์ (นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม. 2519 ; อ้างอิงจาก Breckenridge.1955 : 80) อ้างถึงการศึกษาของสตรอทเธอร์ (Strother) แจ็ค (Jack) และเพจ (Page) ซึ่งพบว่า การได้รับการยอมรับจากครอบครัวจะเป็นเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความคิดเรื่องความภาคภูมิใจในตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบ และสามารถมีความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วยสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองคือ การฝึกฝนเพิ่มเติมเป็นพิเศษอยู่เสมอ จนมีทักษะและความสามารถสูง ในที่สุดจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองขึ้น นอกจากนี้ความเชื่อมั่นในตนเองยังขึ้นอยู่กับระดับอายุ ระดับพัฒนาการและกลุ่มที่เด็กร่วมเล่น หรือร่วมทำงาน ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คือ เด็กที่ไม่บรรลุนิติภาวะทางอารมณ์ ไม่กระปรีกระเปร่าในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และไม่ยอมต่อสู้กับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดกับตนเอง

เบรุต (Baruch.1968 : 364) ได้ทำการศึกษาพบว่า ผู้นำจะต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง วินัยทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข วินัย จะเกิดขึ้นกับคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจึงน่าจะเป็นบุคคลที่อยู่ในสังคมได้ด้วยความสุข

เฮอเรค (Horace. 1961 : 364) กล่าวถึงการค้นพบของเจนนิง เกี่ยวกับความเป็น ผู้นำไว้ว่า ผู้นำจะต้องเป็นคนมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีคนนับถือมาก

เพนเตอร์ (Painter. 1968 : 760-A) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจูงใจกับความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายระดับวิทยาลัยจำนวน 109 คน พบว่า ระดับความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสามารถในการจูงใจ กล่าวคือ คนที่มีความสามารถในการจูงใจมักจะได้เป็นผู้นำ

ดักเกอร์ (Dugger. 1969 : 1817-A) ศึกษาเรื่องความเป็นผู้นำและไม่เป็นผู้นำ พบว่าผู้นำจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และมีบุคลิกภาพแสดงตัวซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสไตรส์ (Stires. 1970 : 3511-A) ที่ว่าผู้นำเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและยังมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมากเท่าไร ก็ยิ่งได้รับความศรัทธาจากคนอื่นมากขึ้นเท่านั้น

โบว์แมนและแมทธิว (ประดิษฐ์ อูปรมย์. 2526 : 39 ; อ้างอิงจาก Bowman and Mathews. 1960 ; Maxwell.1960) ได้สรุปผลตรงกันว่า ลักษณะบุคลิกภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนคือ การที่เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง

กัวร์ (Goor. 1974 : 3514 - A) ได้ศึกษาพบว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีความสามารถในการแก้ปัญหา มีการถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาได้ดีกว่าผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วรรณิ รักธรรม (2516 : 60) ศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทยกับเด็กไทยเชื้อสายจีน ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2514 จำนวน 240 คน เป็นเด็กไทย 120 คน เด็กจีน 120 คน พบว่า เด็กไทยเชื้อชาติไทยเกรงกลัวพ่อแม่ และพยายามทำตามความต้องการของพ่อแม่แม้มันเองจะไม่พอใจก็ตาม นอกจากนั้นการอบรมเลี้ยงดูของคนไทย ใช้ระบบอาวุโสมากกว่าหลักการ ทำให้บุตรเกิดเกิดความไม่สบายใจเอาไว้ อันเป็นสาเหตุหนึ่งของความวิตกกังวลและการขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2516 : 99) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี พบว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ความเชื่อมั่นในตนเองมีค่าความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัวและเด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กหญิง

สุรเกียรติ์ ลิ้มเจริญ (2523 : 6) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเอง ความวิตกกังวล ระเบียบวินัยในชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ระเบียบวินัยแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อมั่นในตนเอง แต่ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวล ส่วนระเบียบวินัยแบบเข้มงวดกับความเชื่อมั่นในตนเองไม่มีความสัมพันธ์กัน

วารสารบรรณศาสตร์ (ชไมพร เจริญสิน. 2525 ; อ้างอิงจาก วารสารบรรณศาสตร์ ตุลาคม 2525) กล่าวว่า สาเหตุของการเสพยาเสพติดให้โทษของเยาวชนที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ สภาพจิตใจของเยาวชน การขาดความเอาใจใส่ดูแลจากบิดามารดา หรือให้ความรักไม่เท่ากัน ทำให้ขาดความอบอุ่น ถูกกดดันมาก ไม่ได้รับความยุติธรรม ซึ่งแสดงออกมาทางด้านบุคลิกภาพ คือ ขอบฟุ้งพาผู้อื่น เป็นผู้มีจิตใจอ่อนแอ อ่อนไหวง่าย ไม่อดทน ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีจิตใจรวนเร และมีความวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้นสรุปได้ว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองได้ก็ต่อเมื่อได้รับความรัก ความสนใจจากพ่อแม่ ได้รับการส่งเสริมให้แสดงความคิดเห็นและมีอิสระในการตัดสินใจ และส่งผลให้เป็นผู้ใหญ่ที่กล้าตัดสินใจในด้านชีวิตและหน้าที่การงาน ส่วนเด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองนั้นก็มิสาเหตุมาจากพ่อแม่ควบคุมให้ปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขตที่พ่อแม่เห็นชอบ ทำให้เด็กขาดอิสระที่จะคิดหรือตัดสินใจด้วยตนเอง เมื่อโตขึ้นมีหน้าที่การงาน เวลาพบกับปัญหาที่ไม่สามารถตัดสินใจได้เพราะไม่เคยฝึกการแก้ปัญหามาก่อน จึงทำให้ขาดทักษะและไม่มีความเป็นผู้นำ

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1.1 สัมพันธภาพในครอบครัว

สัมพันธภาพในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเกิดจากการที่สมาชิกในครอบครัวให้ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน บิดามารดาเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่เด็กรักและเคารพเชื่อฟัง ดังนั้นถ้าบิดามารดาได้ใช้เวลาในการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างเอาใจใส่ ปลูกฝังให้เด็กแสดงความคิดเห็น และพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านความสามารถ ทักษะ เป็นแบบอย่างที่ดี เด็กก็จะยึดแบบอย่างของบิดามารดามาปฏิบัติ รวมทั้งการเลือกประกอบอาชีพที่เหมือนบิดามารดาที่เขาประทับใจ ดังที่ มีด (Kando, 1971 : 178 ; citing Mead, 1934) กล่าวว่า จากการปฏิสัมพันธ์ เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่จะสามัคคีกับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด เริ่มด้วยการสามัคคีกับบิดามารดา โดยเด็กจะยอมรับเอาเอกลักษณ์ของบิดามารดาและยึดถือเป็นโลกของตัวเอง ขณะเดียวกัน ก็เรียนรู้บทบาทของตัวเองด้วยการที่บิดามารดาเป็นผู้กำหนดให้

โกลด์เนอร์ และ โกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner, 1963 : 52) ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก จะอธิบายลักษณะของเด็กหลาย ๆ ลักษณะ ตามที่รับเอาเอกลักษณ์ของสังคมไว้และคาดหวังว่าเด็กจะประพฤติตัวไปตามลักษณะที่กำหนดให้ และจะประมาณค่าเด็กตามลักษณะที่กำหนดให้ด้วย บุคคลเหล่านั้นจะสอนให้เด็กรู้จักตัดสินใจตนเองตามค่านิยม

คอกซ์ และ ลีเกอร์ (Cox and Leager, 1961 : 639 – 648) ได้อธิบายเรื่องของความรักที่พ่อแม่มีต่อบุตรไว้ว่า มีลักษณะพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. การให้ความสำคัญกับบุตรเป็นอันดับแรก ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู โดยการให้สิ่งที่บุตรต้องการจริง ๆ พอ ๆ กับการให้โดยที่พ่อแม่คิดว่าบุตรต้องการ และพ่อแม่หวังว่าบุตรอาจจะมีความต้องการ
2. การให้ตรงตามพัฒนาการ ได้แก่ พ่อแม่ตั้งความมุ่งหมายการเรียกร้องไว้ให้เหมาะสมกับความสามารถทางอารมณ์ สังคม ร่างกาย และทักษะของบุตรที่พึงมีได้ตามขั้นตอนของพัฒนาการ
3. การยอมรับและการยกย่องบุตร ได้แก่ การแสดงออก โดยพ่อแม่แสดงความรักแก่บุตร และยอมรับบุตรแต่ละคนตามความสามารถ และขีดจำกัดของสมอง อารมณ์และร่างกาย

เฮอร์ลอค (Hurlock, 1964 : 661) มีแนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวสรุปได้ดังนี้คือ บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก คือ การให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือ ทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือ มีอารมณ์ ที่มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร เป็นมิตร ซื่อสัตย์ สามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจได้ มองตนเองได้อย่างตรงกับความจริง

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2529 : 166 - 167) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว

เกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความสนใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาที่หันหน้าเข้าปรึกษากัน ดังนั้น ถ้าบิดามารดาได้ใช้เวลาอบรมขัดเกลานิสัยเด็ก เด็กจะประพฤติตนในทางที่ดีมากกว่าในทางที่เสื่อมเสีย

วาสนา พิทักษ์สาธิต (ปรกาศทิพย์ พิชัย. 2539 : 24 – 25 ; อ้างอิงจาก วาสนา พิทักษ์สาธิต. 2527) ได้จำแนกสภาพแวดล้อมทางบ้านออกเป็น 3 องค์ประกอบด้วยกันคือ

1. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาหรือผู้ปกครองกับเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา ความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้ใหญ่กับเด็ก ระหว่างพี่น้องกับเด็ก และสภาพทั่วไปของครอบครัว

2. องค์ประกอบด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ รายรับรายจ่ายของครอบครัว ภาระของผู้ปกครอง การเงินของนักเรียนที่จะใช้จ่ายในเรื่องการศึกษาและส่วนตัว และความจำเป็นที่ต้องขอความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้อื่น

3. องค์ประกอบด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ สภาพของบ้าน ที่ตั้งของบ้าน สิ่งแวดล้อมในบริเวณบ้าน ตลอดจนอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นอยู่ของคนในละแวกนั้น

เมื่อพิจารณาจากเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม เด็กจะมีบุคลิกลักษณะและการใช้ความสามารถของตน โดยได้รับอิทธิพลมาจากการพิจารณาและเจตคติของพ่อแม่ ดังนั้น สัมพันธภาพภายในครอบครัวจะเกิดขึ้นได้จากการที่สมาชิกในครอบครัวให้ความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

มุสเสน และคองเกอร์ (Musen and Conger. 1956 : 256) ศึกษาพบว่า พื้นฐานพฤติกรรมของเด็กเกิดจากบรรยากาศภายในบ้าน ถ้าทุกคนในบ้านมีความสัมพันธ์กันดี เด็กก็จะแสดงความเป็นมิตรและมีความสัมพันธ์อันดีกับคนนอกบ้านด้วย แต่ถ้ามารดากระจายความรักและความอบอุ่นภายในบ้านเป็นไปอย่างไม่ยุติธรรม เช่น บิดามารดาให้ความรัก ความเอาใจใส่แก่ลูกมากน้อยไม่เท่ากัน จะก่อให้เกิดความเครียดทางจิตและอารมณ์ไม่มั่นคงแก่เด็ก ที่คิดว่าตนไม่ได้รับความอบอุ่นเท่ากับน้อง ๆ คนอื่น ๆ การที่บิดามารดาแสดงความรักแรงต่อเด็ก แสดงความเกลียดชัง มีผลให้เด็กเกิดความคับข้องใจ มีอารมณ์ไม่มั่นคง เด็กที่ประสบปัญหาดังกล่าว จะเกิดความเกลียดชังบ้าน และพยายามออกไปแสวงหาความอบอุ่นนอกบ้าน

ฮานีย์ (ประมวลู ดิคคินสัน. 2520 : 44 – 51 ; อ้างอิงจาก Hamey. 1659.) พบว่า เด็กที่เติบโตในครอบครัวที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลย ขอบบ่งชี้ ไม่เอาใจใส่ ก็จะปลูกฝังทัศนคติเดียวกันให้เด็ก ทำให้เด็กกลายเป็นคนขาดความเคารพนับถือตนเอง ขาดระเบียบแบบแผนในการทำงาน เฉื่อยชาไม่กระตือรือร้น ไม่มีความทะเยอทะยาน ไม่สามารถรับผิดชอบและเป็นตัวของตัวเองได้เลย

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วันเพ็ญ อายุรการ (2512 : 89 – 90) ได้ทำการศึกษาเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงในจังหวัดชลบุรี จำนวน 307 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กมาก โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ถ้าเข้มงวดกวดขันในเรื่องระเบียบวินัยมาก ทำให้เด็กไม่กล้าแสดงความคิดเห็น คอยทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เท่านั้น ความคิดริเริ่มก็จะไม่เกิดขึ้น

อรพินท์ ชูชม (2522 : 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมใน

การเรียน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ ความเข้าใจต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก

อนันต์ เชื้อนธรรมชาติ และคนอื่น ๆ (2527 : 90) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตใจและอารมณ์ของเยาวชนที่กระทำผิด และพบว่า เยาวชนที่กระทำผิดส่วนมากมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อครอบครัว รู้สึกว่าบิดามารดามีความลำเอียงในเรื่องความรัก รักลูกไม่เท่ากัน และมักไล่ออกจากบ้านเวลาโกรธ

พิมพ์รัตน์ จงเจษฎากุล (2527 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พบว่า สัมพันธภาพภายในครอบครัวที่ไม่ดี มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยที่เด็กและเยาวชนที่มีบิดามารดาทะเลาะวิวาทกันบ่อย ขาดการดูแลเอาใจใส่ ขาดความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา มีผลต่อความรุนแรงของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

จากผลการวิจัยทั้งในและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า สัมพันธภาพภายในครอบครัว น่าจะส่งผลต่อการกล้าแสดงความคิดเห็น ไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

2.3 เพศ

จริรัตน์ ขอเหนี่ยวกลาง (2539 : 88) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารในบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ด้านความกล้าหาญ พิจารณาตามตัวแปรเพศ ในระดับบริหารพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

2.4 ประสิทธิภาพในการทำงาน

ลมูล บุญมณี (2539 : 64) ได้ทำการศึกษาเรื่องความมั่นใจในตนเองเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่างกัน มีระดับความมั่นใจในตนเองเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน

จริรัตน์ ขอเหนี่ยวกลาง (2539 : 88) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารในบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ด้านความกล้าหาญ พิจารณาตามตัวแปรประสิทธิภาพในการทำงาน ในระดับบริหารพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

2.5 ตำแหน่งงาน

จริรัตน์ ขอเหนี่ยวกลาง (2539 : 88) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารในบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ด้านความกล้าหาญ พิจารณาตามตัวแปรตำแหน่งงาน พบว่า ผู้บริหารที่มีระดับตำแหน่งงานต่างกันมีคุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 ลำดับการเกิด

ปัญญากรณ์ ชูตั้งกร (2520 : 52) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางสังคมกับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 150 คน พบว่า องค์ประกอบทางสังคม ด้านลำดับการเกิด ช่วงที่ห่างของบุตร ลักษณะของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลรวม และสัมฤทธิ์ผลรายวิชาของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ปาริชาติ จันทรเพ็ญ (2521 : 19) ได้ศึกษาเรื่องลำดับการเกิดและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของวัยรุ่น พบว่า ลูกคนโตมีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าลูกคนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ประณต เล็กสวาสดี (2516 : 20) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การ
 พึ่งผู้อื่น พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบ พบว่า เด็กที่เป็นลูกคนแรก คนรอง และคนสุด
 ท้อง ได้คะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักไม่ต่างกันทั้งในกลุ่มเพศชายและเพศหญิง ได้คะแนน การอบรม
 เลี้ยงดูแบบควบคุมไม่ต่างกัน พร้อมทั้งได้คะแนนการพึ่งผู้อื่นไม่ต่างกันในเพศหญิง แต่ในกลุ่มเพศชาย พบว่า
 เด็กชายที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ได้คะแนนการพึ่งผู้อื่นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ลูกชายคนสุดท้อง
 และลูกชายคนรองได้คะแนนการพึ่งผู้อื่นไม่ต่างกัน เด็กที่เป็นลูกคนแรก คนรอง และคนสุดท้องได้คะแนนความ
 รู้สึกรับผิดชอบต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ลูกคนแรกและลูกคนรองได้คะแนนความรู้สึกรับผิดชอบ
 มากกว่าคนสุดท้อง แต่ลูกคนแรกและลูกคนรองได้คะแนนความรู้สึกรับผิดชอบไม่ต่างกัน นอกจากนี้พบว่า เด็กที่
 เป็นลูกคนแรก คนรอง และคนสุดท้อง ได้คะแนนพฤติกรรม ด้านความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 จำนวน 160 คน เป็นครูหญิง 125 คน ครูชาย 35 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 จำนวน 160 คน เป็นครูเพศหญิง 125 คน ครูเพศชาย 35 คน โดยจำแนกครูผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการจำแนกระดับชั้นที่สอนของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ระดับชั้นที่สอน	เพศ		รวม
	ครูชาย	ครูหญิง	
สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	12	55	67
สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	8	45	53
สอนทั้งสองระดับ	15	25	40
รวม	35	125	160

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว
ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา
ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน
ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
ตอนที่ 6 แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัว

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส ลำดับที่ของการเกิด ประสบการณ์ทำงาน และระดับชั้นที่สอน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน

1. เพศ [] ชาย [] หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษา
[] ต่ำกว่าปริญญาตรี [] ปริญญาตรี [] สูงกว่าปริญญาตรี
4. สถานภาพสมรส
[] โสด [] คู่ [] หม้าย
5. ลำดับที่ของการเกิด
[] บุตรคนโต [] บุตรคนกลาง [] บุตรคนเล็ก
6. ประสบการณ์ทำงาน.....ปี
7. ระดับชั้นที่สอน
[] ระดับ ปวช. [] ระดับ ปวส. [] ทั้งสองระดับ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถาม ของ ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 82 – 83) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัวขึ้นมา จำนวน 20 ข้อ โดยแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ท คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	สมาชิกที่บ้านไม่ค่อยซักถามเรื่องงานของข้าพเจ้า					
00	ท่านเป็นคนที่อยู่ในโอวาทของบิดามารดา					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5 คะแนน
จริง	ให้	4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3 คะแนน
จริงน้อย	ให้	2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1 คะแนน
จริง	ให้	2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3 คะแนน
จริงน้อย	ให้	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.75 - 5.00	หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัวดี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.26 - 3.74	หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัวปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 2.25	หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัวไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษา नियามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถาม ของนิยม สุวรรณะ (2541 : 137 - 144) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับ नियามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา ขึ้นมา จำนวน 47 ข้อ โดยแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ท คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา
คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง
ที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

- จริงที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
- จริง

หมายถึง

ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านพอสมควร
- จริงบ้าง

หมายถึง

ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน
- จริงน้อย

หมายถึง

ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
- จริงน้อยที่สุด

หมายถึง

ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา					
	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา					
00	พฤติกรรมที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อครู					
	ผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจใส่ใจต่อการ ทำงานของข้าพเจ้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้
- จริงที่สุด

ให้

5 คะแนน
- จริง

ให้

4 คะแนน
- จริงบ้าง

ให้

3 คะแนน
- จริงน้อย

ให้

2 คะแนน
- จริงน้อยที่สุด

ให้

1 คะแนน
2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้
- จริงที่สุด

ให้

1 คะแนน
- จริง

ให้

2 คะแนน
- จริงบ้าง

ให้

3 คะแนน
- จริงน้อย

ให้

4 คะแนน
- จริงน้อยที่สุด

ให้

5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.75 - 5.00 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชาดี
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.26 - 3.74 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชาปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 2.25 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชาไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

- 4.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 4.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถาม ของ พยอม ธีณกุล (2540 : 132 - 134) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานขึ้นมาจำนวน 50 ข้อ โดยแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ท คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
- จริง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านพอสมควร
- จริงบ้าง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
- จริงน้อย หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
- จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้ายินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน					
00	เพื่อนร่วมงานของข้าพเจ้าเห็นแก่ตัว					

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้
- จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน
- จริง ให้ 4 คะแนน
- จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน
- จริงน้อย ให้ 2 คะแนน
- จริงน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1 คะแนน
จริง	ให้	2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3 คะแนน
จริงน้อย	ให้	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.75 - 5.00 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานดี
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.26 - 3.74 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 2.25 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานไม่ดี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

- 5.1 ศึกษา नियामศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 5.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถาม ของ นิยม สุวรรณะ (2541 : 137 - 144) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับ नियामศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนขึ้นมา จำนวน 45 ข้อ โดยแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ท คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
- จริง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านพอสมควร
- จริงบ้าง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
- จริงน้อย หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
- จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
00	พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู นักเรียนเคารพ เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5 คะแนน
จริง	ให้	4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3 คะแนน
จริงน้อย	ให้	2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1 คะแนน
จริง	ให้	2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3 คะแนน
จริงน้อย	ให้	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.75 - 5.00 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนดี

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.26 - 3.74 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 2.25 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

6.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถาม ของ อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์ (2541 : 137 - 144) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองขึ้นมา โดยแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดให้เลือกตอบจากตัวเลือก 3 ตัว จำนวน 25 ข้อ

ตัวอย่างแบบทดสอบความเชื่อมั่นในตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะทำการสำรวจการตัดสินใจของครูในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน ถ้าท่านประสบกับสถานการณ์เหล่านั้น ท่านจะตัดสินใจอย่างไร โดยให้ท่านพิจารณาข้อคำถามเป็นข้อ ๆ ซึ่งในแต่ละข้อมีคำตอบคือ ก , ข , และ ค ให้เลือกเพียงตัวเลือกเดียว ที่เป็นจริงสำหรับตัวท่านมากที่สุด เมื่อเลือกได้ข้อใดให้นำไปเขียนลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ต่างหาก

(0) ดลยา เคยเป็นนักเรียนของมหาวิทยาลัยที่เคยศึกษาอยู่ ขณะนี้เธอทำงานอยู่บริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง วันหนึ่งในงานวันเกิดของคุณลุง โสมขกได้เชิญดลยาโดยไม่รู้ตัวล่วงหน้าให้ขึ้นไปร้องเพลงบนเวที ถ้าท่านเป็นดลยาท่านจะทำอย่างไร

- ก. ปฏิเสธไม่ยอมร้องเพลง
- ข. ยินดีที่จะออกไปร้องเพลง
- ค. ออกไปร้องเพลงแต่มีความรู้สึกโกรธโมโห

ถ้าท่านยินดีที่จะออกไปร้องเพลง ก็เขียนเครื่องหมาย X ในช่องที่ตรงกับข้อ ข.

เกณฑ์การให้คะแนน

- 3 มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง
- 2 มีความเชื่อมั่นในตนเองปานกลาง
- 1 มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธมณี อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ ดร.พาสณา จุฬรัตน์ ตรวจสอบหาความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้

2. หาค่าอำนาจจำแนก โดยนำแบบสอบถามทั้งหมด ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try Out) กับครูโรงเรียนอรรถวิทย์พัฒนียการ จำนวน 30 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงที่สุดไปหาต่ำสุด แล้วแยกคะแนน 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ $t - test$ เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้ผลดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว ได้จำนวน 17 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 1.806 – 3.216

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา ได้จำนวน 40 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 1.807 – 6.140

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน ได้จำนวน 40 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 1.167 – 6.140

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ได้จำนวน 35 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 1.922 – 6.140

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง ได้จำนวน 22 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.976 – 6.140

3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliabilities) ของแบบสอบถาม โดยใช้เฉพาะข้อที่ได้เลือกไว้ในข้อ 2 ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละฉบับ ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8644

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9590

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9586

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9494

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9354

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์นั้น เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อกับบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือรับรองในการทำวิจัย แล้วยื่นให้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 160 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 13 สิงหาคม – 26 สิงหาคม 2545 ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมข้อมูลสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับทางสังคมศาสตร์ SPSS / PC + (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การคำนวณความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
 - 1.1 หาค่าร้อยละ
 - 1.2 คำนวณเฉลี่ย ($\bar{X}$)
 - 1.3 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
 - 2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วยค่า t - test

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.

3.2 วิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2.

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Squares
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ใน F distribution
df	แทน	Degree of freedom
$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย โดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	สมการพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย โดยใช้คะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบ
Y	แทน	ความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย
X_1	แทน	เพศชาย
X_2	แทน	เพศหญิง
X_3	แทน	อายุ
X_4	แทน	วุฒิการศึกษาดำกว่าปริญญาตรี
X_5	แทน	วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี
X_6	แทน	วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี
X_7	แทน	โสด
X_8	แทน	คู่
X_9	แทน	หม้าย
X_{10}	แทน	บุตรคนโต

X ₁₁	แทน	บุตรคนกลาง
X ₁₂	แทน	บุตรคนเล็ก
X ₁₃	แทน	ประสบการณ์ทำงาน
X ₁₄	แทน	สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
X ₁₅	แทน	สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
X ₁₆	แทน	สอนทั้งสองระดับ
X ₁₇	แทน	สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว
X ₁₈	แทน	สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา
X ₁₉	แทน	สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน
X ₂₀	แทน	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 : แสดงจำนวนและร้อยละของครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ , วุฒิการศึกษา , สถานภาพสมรส , ลำดับที่ของการเกิด , ระดับชั้นที่สอน

ตอนที่ 2 : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ อายุ , ประสบการณ์การทำงาน , สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว , สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา , สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน , สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และความเชื่อมั่นในตนเอง

ตอนที่ 3 : ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความเชื่อมั่นในตนเอง

ตอนที่ 4 : ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเอง

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 : แสดงจำนวนและร้อยละของครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ , วุฒิการศึกษา , สถานภาพสมรส , ลำดับที่ของการเกิด , ระดับชั้นที่สอน ในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	35	78.1
	หญิง	125	21.9
	รวม	160	100.0
วุฒิการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0
	ระดับปริญญาตรี	142	88.8
	สูงกว่าปริญญาตรี	18	11.3
	รวม	160	100.0
สถานภาพสมรส	โสด	80	50.0
	คู่	80	50.0
	หม้าย	0	0
	รวม	160	100.0
ลำดับที่ของการเกิด	บุตรคนโต	42	26.3
	บุตรคนกลาง	78	48.8
	บุตรคนเล็ก	40	24.4
	รวม	160	100.0
ระดับชั้นที่สอน	ระดับ ปวช.	67	41.9
	ระดับ ปวส.	25	15.6
	ทั้งสองระดับ	68	42.5
	รวม	160	100.0

จากตาราง 2 พบว่า ครูในโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 78.1 ส่วนเพศชาย มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับปริญญาตรี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 88.8 รองลงมาคือสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 แต่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีไม่มี สถานภาพพบว่า เป็นโสดกับสมรสแล้วมีจำนวนเท่า ๆ กันคือ สถานภาพละ 80 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 แต่สถานภาพหม้ายไม่มี เป็นบุตรคนกลางมากที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมาเป็นบุตรคนโต จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 บุตรคนเล็กน้อยที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 ระดับการสอนพบว่าส่วนใหญ่สอนทั้งสองระดับ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5

ร้อยละ 42.5 รองลงมาสอนเฉพาะระดับ ปวช.จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 สอนเฉพาะระดับ ปวส.น้อยที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6

ตอนที่ 2 : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ อายุ , ประสบการณ์การทำงาน , สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว , สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา , สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน , สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และความเชื่อมั่นในตนเอง ในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	S.D	ระดับการแปลผล
อายุ	160	37.68	6.92	วัยผู้ใหญ่ตอนต้น
ประสบการณ์ทำงาน	160	13.27	6.73	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว	160	3.80	.5216	ดี
สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา	160	3.17	.4382	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน	160	3.68	.5106	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน	160	3.38	.2250	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	160	2.13	.2808	น้อย

จากตาราง 3 พบว่า อายุมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 37.68 อยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ประสบการณ์ทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.27 สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว มีค่าเฉลี่ยที่สุด เท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับดี ส่วนสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา มีสัมพันธภาพระดับปานกลางเหมือนกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 , 3.38 และ 3.17 ความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13 อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 : ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานกับความเชื่อมั่นในตนเอง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผู้วิจัยได้นำค่าตัวแปรทั้งหมด 20 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (X_4) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (X_5) วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (X_6) โสด (X_7) คู่ (X_8) หม้าย (X_9) บุตรคนโต (X_{10}) บุตรคนกลาง (X_{11}) บุตรคนเล็ก (X_{12}) ประสบการณ์ทำงาน (X_{13}) สอนระดับ ปวส. (X_{14}) สอนระดับ ปวช. (X_{15}) สอนทั้งสองระดับ (X_{16}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว (X_{17}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา (X_{18}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน (X_{19}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{20}) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ตัวแปรด้านครอบครัว ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความเชื่อมั่นในตนเอง

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	X ₂₀	Y
X ₁	1.000	-1.000	-.109	-.003	.003	.138	.138	-.138	.028	-.032	.017	.017	-.109	-.235*	.230*	.065	-.065	-.108	-.108	.027	-.007
X ₂		1.000	.109	.003	-.003	-.136	-.136	.136	-.028	.032	-.017	-.017	.109	.235*	-.230*	-.065	.065	.108	.108	-.27	.007
X ₃			1.000	.092	-.092	-.303*	-.303*	.303*	-.124	.157*	-.060	-.060	.829**	.128	-.017	-.115	.001	.017	.184*	.200**	.089
X ₄				1.000	-1.000*	-.158*	-.158*	.158*	-.057	.031	.018	.018	.044	.222*	-.065	-.174*	-.155	-.079	-.041	-.006	.017
X ₅					1.000	.158*	.158*	-.158*	.057	-.031	-.018	-.018	-.044	-.222*	.065	.174*	.155	.079	.041	.006	-.017
X ₇						1.000	1.000	-1.000*	.057	-.050	.015	.015	-.327**	-.180*	.017	.177*	-.027	-.055	-.017	.049	.120
X ₈							1.000	1.000	-.057	.050	-.015	-.015	.327**	.180*	-.017	-.177*	.027	.055	.017	-.049	-.120
X ₁₀								1.000	1.000	-.582**	-.339**	-.339**	-.066	-.074	-.022	.091	.028	.066	.037	-.057	-.033
X ₁₁									1.000	1.000	-.554**	-.554**	.175*	.034	-.006	-.029	.017	-.065	-.025	-.019	-.017
X ₁₂										1.000			-.131	.020	.038	-.048	-.043	.006	-.002	.092	.051
X ₁₃											1.000			.145	-.030	-.123	.061	.065	.187*	.146	.033
X ₁₄												1.000			-.365**	-.730*	-.003	-.067	.150	.068	.094
X ₁₅													1.000			-.370*	.108	-.008	-.033	.083	-.083
X ₁₆														1.000		1.000	-.076	.103	-.125	-.007	-.033
X ₁₇																	1.000	.233*	.316*	.291*	.141
X ₁₈																		1.000	.134	.015	-.053
X ₁₉																			1.000	.544**	.283**
X ₂₀																				1.000	.287**
Y																					1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อมั่นในตนเองของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร ได้แก่สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน (X_{19}) และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{20}) และตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 17 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ($X_1 - X_2$) อายุ (X_3) วุฒิการศึกษา ($X_4 - X_6$) สถานภาพสมรส ($X_7 - X_9$) ลำดับที่ของการเกิด ($X_{10} - X_{12}$) ประสบการณ์ทำงาน (X_{13}) ระดับชั้นที่สอน ($X_{14} - X_{16}$) สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว (X_{17}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา (X_{18})

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 5 – 6

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้ความเชื่อมั่นในตนเองของครูเป็นเกณฑ์

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	1.316	.658	9.207**
Residual	157	11.219	.01746	
Total	159	12.535		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่าความเชื่อมั่นในตนเองของครู มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงกับตัวแปร 2 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรงได้ จึงคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ
(Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	B	SE _b	β	R	R ²	F
X ₂₀	.236	.112	.189	.287	.082	2.099**
X ₂₀ , X ₁₉	.09893	.049	.180	.324	.105	2.000**
R = .324						
R ² = .105						
SE = .2673						
a = .969						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู โดยเรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X₂₀) และสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน (X₁₉) ซึ่งตัวแปรทั้งสองตัวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความเชื่อมั่นในตนเองของครู ได้ร้อยละ 10.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .969 + .236X_{20} + .09893X_{19}$$

สมการพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .189X_{20} + .180X_{19}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 จำนวน 160 คน เป็นครูหญิง 125 คน ครูชาย 35 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 จำนวน 160 คน เป็นครูเพศหญิง 125 คน ครูเพศชาย 35 คน โดยแบ่งครูผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความสัมพันธ์ด้านข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพ สมรส ลำดับที่ของการเกิด ประสบการณ์ทำงาน และระดับชั้นที่สอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว ได้จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8644

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา ได้จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9590

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน ได้จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9586

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ได้จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9494

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง ได้จำนวน 22 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9354

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยต้องติดต่อหลายฝ่าย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อกับบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือรับรองในการทำวิจัย แล้วยื่นให้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 160 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 13 สิงหาคม – 26 สิงหาคม 2545 ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมข้อมูลสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับทางสังคมศาสตร์ SPSS / PC + (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาโดยใช้การคำนวณความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อมั่นในตนเองของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร ได้แก่สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน (X_{19}) และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{20})

2. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 17 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) วุฒิการศึกษา ($X_4 - X_6$) สถานภาพสมรส ($X_7 - X_9$) ลำดับที่ของการเกิด ($X_{10} - X_{12}$) ประสบการณ์ทำงาน (X_{13}) ระดับชั้นที่สอน ($X_{14} - X_{16}$) สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว (X_{17}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา (X_{18})

3. ตัวแปรที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน (X_{19}) และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{20})

4. สมการที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากค่าที่ส่งผลมากที่สุดไปหาค่าที่น้อยที่สุด ดังนี้

4.1 สมการพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .969 + .236X_{20} + .09893X_{19}$$

4.2 สมการพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองของครู โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = .189X_{20} + .180X_{19}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่สรุปข้างต้น พบว่า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อมั่นในตนเองของครู มี 2 ตัวแปร อภิปรายได้ดังนี้

1.1 [สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานมีความสัมพันธ์ที่ดีกับความเชื่อมั่นในตนเองของครู] อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 [แสดงว่าครูที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก] ทั้งนี้เพราะเพื่อนร่วมงานที่มีความจริงใจต่อกัน มีความเคารพซึ่งกันและกัน และมีน้ำใจในการให้ความช่วยเหลือ ยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข และเป็นเพื่อนที่ดีในยามมีทุกข์ ก็จะมีผลโดยตรงกับความเชื่อมั่นในตนเองของครู ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น เป็นความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน และร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังร่วมกันส่งเสริมกำลังใจในการปฏิบัติซึ่งกันและกัน อันเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้บรรลุไปสู่เป้าหมาย ซึ่งหมายถึงการทำงานที่มีประสิทธิภาพของครู เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าการปฏิบัติงานของครูนั้น ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมากมายนับตั้งแต่ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน นักเรียน ผู้ปกครอง เมื่อมีหน่วยงานอื่นที่มาติดต่อเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา บทบาทและภาระหน้าที่ของครูเป็นหน้าที่ที่ต้องบริการสังคม เผยแพร่ให้ความรู้แก่สาธารณชนโดยทั่วไป การสร้างบุคลิกภาพท่าทีที่เป็นมิตร มีการแสดงออกอย่างเหมาะสมจะช่วยให้เกิดความเชื่อถือในระหว่างการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี ถ้าครูได้รับการสนับสนุนในการปฏิบัติงาน ได้รับความไว้วางใจ ได้รับความยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ จากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน การได้รับความเคารพจากนักเรียน จะทำให้การปฏิบัติงานของครูเป็นไปด้วยดี สอดคล้องกับงานวิจัยของยอนด์ ชุ่มจิต (2520 : 39 - 40) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า สถานการณ์ที่เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ ครูที่เห็นประโยชน์ส่วนตน ครูที่ชอบแบ่งกลุ่ม แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น และงานวิจัยของจารุวรรณ ศรีสว่าง (2542 : 65) พบว่าสัมพันธภาพที่ไม่ดีในการทำงานระหว่างครู

กับ ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน (เพื่อนครู) ย่อมทำให้เกิดความเครียดในการทำงาน และส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครู

1.2 [สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับความเชื่อมั่นในตนเองของครู] อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 [แสดงว่าครูที่มีสัมพันธภาพกับนักเรียน มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปในทางที่ดี] คือ นักเรียนจะปฏิบัติตามที่ครูสั่งสอน เคารพ เชื่อฟัง ครูที่ให้ความรัก ความเป็นกันเอง ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อความคิดของนักเรียน นักเรียนจะมีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในรูปแบบแปลก ๆ ใหม่ ๆ มีความกล้าแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับเลอวินและลิปเปท (ก่อ สวัสดิพาณิชย์ และคณะ. 2512: 178 – 181 ; อ้างอิงจาก Lawin and Lippert.1971) ที่ว่า ครูที่ให้โอกาส นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มแบบประชาธิปไตย โดยครูเป็นเพียงผู้คอยแนะนำและช่วยเหลือ เด็กจะได้รับการฝึกความเป็นผู้นำ สภาพการทำงานของครูต้องอยู่กับนักเรียนทั้งวัน โดยนักเรียนนั้นมีจำนวนมากและมาจากสภาพครอบครัวที่หลากหลายแตกต่างกันในด้านการอบรมเลี้ยงดู จึงมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งพฤติกรรมบางอย่างเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน เช่นการไม่ตั้งใจเรียน การคุยกันขณะที่ครูสอน การขาดระเบียบวินัย (กิตติ แสงเทียน ฉาย. 2531 : 4) เหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของครู ทำให้ผลของการปฏิบัติไม่สูงดังที่คาดหวังไว้ (วัลณี น้อยมณี. 38 – 51) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนจึงไม่ราบรื่น นักเรียนขาดความเคารพเชื่อฟัง ครูเท่าที่ควร ดังนั้นครูจึงมีความรัก ความเอ็นดูต่อนักเรียนน้อยลง ส่งผลให้เกิดความท้อแท้ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณิ ชูทัย (2532 : 261) ที่ศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนการสอน พบว่า การที่ครูมีความเมตตา กรุณา เห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียนและส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน เมื่อนักเรียนให้ความเคารพ เชื่อฟัง คำสั่งสอน คอยทำงานให้ครูบ้าง เมื่อมีโอกาสรู้อยู่ที่สอน เอาใจใส่ต่อนักเรียนมากขึ้นด้วยเช่นกัน ดังนั้นสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนจึงมีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู

2. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 17 ตัวแปร อภิปรายได้ดังนี้

2.1 เพศหญิงไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าครูหญิงบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะครูหญิงมีความสุข อ่อนโยน มีบุคลิกภาพท่าทีที่เป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม และเนื่องจากในปัจจุบันสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป เปิดโอกาสให้เพศหญิงทำงานนอกบ้านได้ ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบันทำให้ทุกคนต้องช่วยกันทำมาหากินเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว เพศหญิงจึงมีความกระตือรือร้นและมีความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมและสังคมทั่วไปจึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองกับบุคคลอื่น แต่ครูหญิงบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะครูหญิงบางคนเป็นคนไม่มีมนุษยสัมพันธ์ หงุดหงิด ไม่โหง่ใจ ใจร้อน มีการแสดงออกการควบคุมอารมณ์ไม่ดี ไม่กล้าคิดหรือตัดสินใจเอง แก้ปัญหาไม่เป็น ต้องพึ่งพาผู้อื่นหรือเป็นผู้คล้อยตามอยู่ตลอดเวลา และอาจเนื่องจากไม่มีภาระในการเลี้ยงดูครอบครัว ไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใด ๆ นอกจากรับผิดชอบตัวเองเพียงผู้เดียว จึงทำให้ขาดความกระตือรือร้น ไม่ค่อยให้ความร่วมมือหรือช่วย

เหลือผู้อื่น จึงทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเองกับบุคคลอื่น ตามที่อุบล ภัทร (2535 : 24) กล่าวว่า ความแตกต่างในแง่ความสามารถในการทำงานระหว่างเพศลดน้อยลง แต่ความแตกต่างระหว่างเพศ ยังเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อจิตใจและพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเอนก สงสุวรรณ (2533 : 81) ที่ศึกษาทัศนคติของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีต่องานและเพื่อนร่วมงาน พบว่าครูชายและครูหญิง มีทัศนคติต่องานและเพื่อนร่วมงานไม่แตกต่างกัน

2.2 เพศชายไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าครูชายบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะครูชายมีความใจกว้างสุภาพ มีความมั่นใจในตนเองและปรับตัวตามสภาวะแวดล้อมได้ดี มีอารมณ์ขัน กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ มีความเป็นผู้นำทั้งนี้อาจเนื่องจากเป็นหัวหน้างานในที่ทำงานและหรือเป็นหัวหน้าครอบครัว จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองกับบุคคลอื่น แต่ครูชายบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะครูชายบางคนมีบุคลิกภาพทำที่ไม่เป็นมิตร ขาดมนุษยสัมพันธ์ ขัดแย้งกับผู้อื่นบ่อย ๆ มีการแสดงออกอย่างไม่เหมาะสม ขาดความเป็นผู้นำ ไม่เป็นตัวของตัวเอง คล้อยตามผู้อื่น จึงทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเองกับบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปลายมาศ ขุนภักดี (2533 : 97) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการปฏิบัติงานของข้าราชการ

2.3 อายุไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าครูที่มีอายุมากบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะครูที่มีอายุมากบางคนมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ทำให้เข้าใจสังคมเข้าใจคนรวมทั้งตัวเอง ยอมรับความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ รวมทั้งสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยปัญญาอันเกิดจากการมีประสบการณ์ของชีวิตมานาน และปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลง ยอมรับความสามารถของผู้อื่นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ขณะเดียวกันก็เป็นที่ยอมรับของสังคม มีความเป็นผู้นำ มีความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจเรื่องราวต่าง ๆ มาพอสมควร จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองกับบุคคลอื่น และครูที่มีอายุน้อยบางคนยอมรับความสามารถของตนเองและยอมรับความสามารถของคนอื่น ยอมรับความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ และปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงของสังคม กระตือรือร้น จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากกับบุคคลอื่น แต่ครูที่มีอายุมากหรือครูที่มีอายุน้อยบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะครูที่มีอายุมากหรือครูที่มีอายุน้อยบางคนขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ไม่ยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ มีพฤติกรรมเฉื่อยชาเกิดความเบื่อหน่ายกับงาน ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่กล้าแสดงออกต่อหน้าสังคม ไม่กล้าคิด ตัดสินใจ ซักถามในข้อสงสัย ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานและมีผลกระทบโดยตรงต่อการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองกับผู้ร่วมงานคนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสเปียร์ (Spear. 1980 : 179) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จของตัวแทนประกันชีวิตกับปัจจัยทางกายภาพและความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนประกันชีวิตในรัฐเนวาดา 150 คน ใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาข้อมูลทางกายภาพ ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ อายุ เพศ ความสูง น้ำหนัก สถานภาพการสมรส การศึกษาและใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาเพื่อศึกษาความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น พบว่าปัจจัยทางกายภาพและความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นไม่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของตัวแทนประกันชีวิต และจากการวิจัยของอุโฆษ ปันสุวรรณ (2523 : 51 -

52) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการปฏิบัติงานและสุขภาพจิตของครู อาจารย์ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ พบว่า ครูที่มีอายุมาก มีสุขภาพจิตดีกว่าครูที่มีอายุน้อย

2.4 วุฒิการศึกษาปริญญาตรีไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าครูบางคนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีเป็นที่ยอมรับและชื่นชมต่อสังคมรอบข้าง พร้อมทั้งมีตำแหน่งหน้าที่การงานมั่นคง มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะตามศักยภาพของตน จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง แต่ครูบางคนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะไม่คิดถึงความก้าวหน้าของชีวิต ไม่คิดวางแผนพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ขาดความมุ่งมั่นที่จะสร้างความมั่นคงให้แก่ตนเองทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับหรือยกย่องจากสังคม จากเพื่อนร่วมงาน หรือขั้นรุนแรงอาจได้รับการดูหมิ่นดูแคลนจากเพื่อนร่วมงาน จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษณีย์ สุนทโรทก (2539 : 73) พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับผลสำเร็จของตัวแทนประกันชีวิต

2.5 สถานภาพโสดไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าครูที่มีสถานภาพโสดบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะครูโสดไม่ต้องมีภาระในการดูแลครอบครัว เช่นสามี ภรรยา บุตรธิดา ขณะเดียวกันก็ได้รับแรงสนับสนุนจาก บิดา มารดา พี่น้อง ซึ่งมีส่วนช่วยส่งเสริมในการปฏิบัติงาน จึงทำให้มีเวลาทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ มีความเสียสละให้กับการทำงาน สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ กับเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่น เพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกับบุคคลอื่น แต่ครูที่มีสถานภาพโสดบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะครูที่เป็นโสดเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงานไม่มีผู้คิดคอยให้คำปรึกษา ขาดสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจมีผลให้เกิดความเครียด ส่งผลให้ขาดความกระตือรือร้น จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปราณี เกกิงผล (2527 : 46) ที่ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษา พบว่าครูโสดและครูที่สมรสแล้วมีปัญหาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชิดหทัย ผลานันต์ (2541 : 69) ที่ศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ไม่พบความสัมพันธ์ของสถานภาพการสมรส กับทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน

2.6 สถานภาพสมรสคู่ไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าครูที่มีสถานภาพสมรสคู่บางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากคู่สมรส เมื่อมีปัญหาทั้งเรื่องส่วนตัวและการทำงาน และก็เป็นที่ยอมรับสามารถระบายความคับข้องใจในการปฏิบัติงาน ช่วยลดความเครียดในการปฏิบัติงาน รวมทั้งทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมาก ประกอบกับสถิติการสมรสของคนไทยปัจจุบัน บุคคลส่วนใหญ่จะสมรสเมื่อมีอายุมากขึ้น จึงทำให้ตนเองมีความพร้อมทางครอบครัว สามารถที่จะทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้และมีความเชื่อมั่นในตนเองกับบุคคลอื่นได้ดีด้วย แต่ครูที่มีสถานภาพสมรสคู่บางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะครูต้องดูแลสมาชิกในครอบครัว เช่นสามี ภรรยาหรือบุตรธิดา มีภาระหนัก ทั้งด้านครอบครัว ส่วนตัว และที่ทำงาน มีเวลาทุ่มเทให้กับงานได้น้อย มีเวลาเป็นส่วนตัวน้อย ความช่วยเหลือเกื้อกูลบุคคลอื่นลดน้อยลง ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานน้อยลง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานและมีผลกระทบโดยตรงต่อการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองกับผู้ร่วมงานอื่น ๆ ทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2533 : 192) ที่ศึกษา

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความท้าทายในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในภาคกลาง ที่กล่าวว่าครูที่สมรสแล้ว เมื่อมีปัญหาที่สามารถปรึกษาหารือกับครอบครัวได้ ทำให้ลดแรงกดดันในการปฏิบัติงาน ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดของประพาพรัตน์ บุรีรัตน์ (2535 : 69) ที่กล่าวว่าคนที่สมรสแล้วอาจมีปัญหาภายในครอบครัว มีปัญหาความยุ่งยากในการจัดแบ่งเวลาให้ครอบครัวและการทำงาน ทำให้เกิดความกดดันมากกว่าคนโสดอันเป็นผลมาจากความขัดแย้งในครอบครัว ดังนั้นจึงทำให้บุคคลเหล่านี้เกิดความเครียดและนำปัญหาเหล่านี้ไปเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานจึงทำให้ความเชื่อมั่นในตนเองน้อยกับบุคคลอื่นในขณะปฏิบัติงานด้วย

2.7 สถานภาพหม้ายไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าครูที่มีสถานภาพหม้ายคือ ครูที่ผ่านการมีครอบครัวมาแล้ว และมีปัญหากับคู่สมรสของตน โดยไม่สามารถอดทนอยู่ร่วมกันได้ จึงตัดสินใจเลิกรากันไป ซึ่งบางคนมีบุตร บางคนไม่มีบุตร ดังนั้นครูที่มีสถานภาพหม้ายและมีบุตรบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะต้องหาเลี้ยงบุตรตามลำพัง ทำให้ต้องรู้จักคิด ตัดสินใจ และวางแผนการดำเนินชีวิตให้รอบคอบ มีความเป็นผู้นำ มีความเข้มแข็งขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ลูก ไม่ต้องการให้ลูกมีปมด้อย มีเวลามากขึ้น สามารถทุ่มเทเวลาให้แก่ลูกได้เต็มที่ โดยไม่ต้องหมกหมุ่นกับปัญหาของคู่สมรส และไม่ต้องมีคู่สมรสใหม่อีก บรรยากาศในบ้านดีขึ้น ถึงแม้จะมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองน้อย อันเกิดจากความล้มเหลวในชีวิตสมรส แต่ก็ทำให้มีเวลาทุ่มเทให้กับการทำงานให้ได้ผลดีที่สุดเพื่อให้บุคคลอื่นยอมรับในผลงานของตนมากกว่าที่จะมองในชีวิตส่วนตัว และยังทำให้บุคคลที่ผ่านชีวิตสมรสแล้วมีทัศนคติในการมองโลกที่กว้างขึ้นและยอมรับกับสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดกับตนเองได้มากขึ้นอีกด้วย ส่งผลให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นด้วย แต่ครูที่มีสถานภาพหม้ายและมีบุตรบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะรู้สึกวาทนเองขาดที่พึ่ง ขาดรายได้ ไม่มีที่ปรึกษา ต้องรับภาระความรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตรแต่เพียงผู้เดียว เกิดความท้อแท้ ไม่มีกำลังใจ ไม่มีความเป็นผู้นำ ขาดการควบคุมบุคลิกภาพทางอารมณ์ มีความเครียดสูง จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ในขณะที่ครูที่มีสถานภาพหม้ายและไม่มีบุตรบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะ ตนเองรู้สึกว่าได้รับอิสระภาพกลับคืนมา ไม่มีภาระเลี้ยงดูบุตร ไม่ต้องคอยหวาดระแวง หรือคอยวิตกกังวล ไม่ต้องหมกหมุ่นหรือมีความเครียดกับปัญหาของคู่สมรส จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก แต่ครูที่มีสถานภาพหม้ายและไม่มีบุตรบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะมีความรู้สึกเหงา ว่าเหงาโดดเดี่ยว ขาดที่ยึดเหนี่ยว ไม่มีเพื่อนคู่คิด อับอายที่ตนถูกทิ้ง รับไม่ได้กับความล้มเหลวในชีวิตสมรส บางครั้งปิดโอกาสตนเองในการพบปะกับบุคคลอื่น ไม่กล้าแสดงออก มีความเครียดสูง ดังนั้นจึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย

2.8 ลำดับที่ของการเกิดไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าครูที่เป็นบุตรคนโตบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะบทบาทของความเป็นพี่ที่ต้องดูแลน้อง ๆ แทนพ่อแม่ เนื่องจากพ่อแม่ต้องประกอบอาชีพหารายได้มาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัวให้พอเพียงกับสภาพความเป็นอยู่ โดยที่อาจจะไม่มีเวลามาดูแลบุตรได้อย่างเต็มที่ จึงต้องมอบหมายภาระหน้าที่ให้บุตรคนโตดูแลอีกทางหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันบุตรคนโตก็ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่น้อง ๆ เพื่อให้น้อง ๆ รักและเคารพนับถือตนเอง ซึ่งจะเป็นการง่ายต่อการปกครองดูแลซึ่งกันและกัน จึงทำให้บุตรคนโตมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก แต่ครูที่เป็นบุตรคนโตบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะมีความรู้สึกว่าตนเองไม่มีโอกาสใช้ชีวิตอย่างอิสระตามความต้องการของตนเอง รู้สึกว่าตนเองขาดความรักหรือพ่อแม่รักตนเองน้อยลง คิดว่าน้องมาแย่งความรักของพ่อแม่ไปจากตนเอง บางคนพ่อแม่ตั้งความหวังไว้สูง ทำอะไรจึงต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ

เกิดความวิตกกังวลกลัวจะทำไม่ได้ดี จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ส่วนครูที่เป็นบุตรคนกลางบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะ มีความเป็นตัวของตัวเอง เนื่องจากพ่อแม่ให้ความสนใจกับบุตรคนโต และให้ห่วยใยบุตรคนเล็กมากกว่าตน จึงทำให้บุตรคนกลางมีความอิสระในด้านการคิด การกระทำ ต้องรับผิดชอบตนเอง ช่วยเหลือตนเอง ส่งผลให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก แต่ครูที่เป็นบุตรคนกลางบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะมีความรู้สึกว่าคุณค่าความรักจากคนภายในครอบครัว ไม่มีใครให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหา รู้สึกว่าตนมีปมด้อย ไม่มีที่พึ่ง ไม่มีกำลังใจ ไม่กล้าแสดงออก ส่งผลให้มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของวินิจ เกตุขำ (2515 : 177) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย พบว่าวัยรุ่นที่เป็นลูกคนกลาง มีความรู้สึกว่าคุณค่าความรักน้อยกว่าวัยรุ่นที่เป็นลูกคนแรกหรือคนสุดท้าย ทำให้วัยรุ่นที่เป็นลูกคนกลางมีลักษณะความเป็นผู้นำน้อยกว่าลูกคนแรก ส่วนครูที่เป็นบุตรคนเล็กบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะได้รับความรัก ความเอาใจใส่ดูแลจากพ่อแม่และสมาชิกในครอบครัวอย่างเต็มที่ มีความกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำ เพราะทุกคนมักจะให้อภัยเสมอเมื่อกระทำผิด ไม่ต้องรับภาระหน้าที่หรือมีความรับผิดชอบมากเท่ากับพี่ ๆ ของตน จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก แต่ครูที่เป็นบุตรคนเล็กบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะได้รับการดูแลตามใจมากเกินไป ไม่มีโอกาสได้คิดหรือทำอะไรได้ด้วยตัวเอง เพราะมีคนคอยทำหน้าที่ทุกอย่าง จึงกลายเป็นคนทำอะไรไม่เป็น ใช้อารมณ์เป็นเครื่องตัดสินใจ ไม่กล้าคิด กล้าแสดงออก ไม่มีความเป็นผู้นำต้องคอยพึ่งพาผู้อื่น ดังนั้นจึงมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพรรณ ไสมนะพันธ์ (2529 : ค - ง) ที่ได้ศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตร ซึ่งจำแนกตามลำดับของการเกิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 228 คน ผลการศึกษาพบว่า บุตรคนสุดท้ายมีปัญหาบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรคนแรก

2.9 ประสิทธิภาพในการทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าครูที่มีประสิทธิภาพในการทำงานบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะครูที่มีประสิทธิภาพในการทำงานจะมีทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับระบบการทำงาน มีความอดทนต่อแรงกดดันในการทำงาน มีรายได้พอสมควร และยังอยู่ในช่วงที่ร่างกายยังสดชื่นแข็งแรงไม่เหนื่อยจากการทำงาน จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากกับผู้ร่วมงาน แต่ครูที่มีประสิทธิภาพในการทำงานบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะครูที่มีประสิทธิภาพในการทำงานบางคนอาจเกิดความเบื่อหน่ายจากการปฏิบัติงานซ้ำ ๆ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะเวลานาน ความคาดหวังที่ตั้งไว้เกี่ยวกับงานไม่เป็นดังหวัง ยืงนานวันยิ่งทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ขาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง ส่งผลกระทบต่องานและการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานคนอื่นทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ไม่ดีในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิยม ยอดวิเศษ (2521 : 47 - 50) ที่ศึกษาความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการส่วนจังหวัดตำแหน่งครู เขตการศึกษา 9 พบว่า ครูที่มีประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่าครูที่มีประสิทธิภาพในการทำงานน้อย มีความพึงพอใจในการทำงานไม่แตกต่างกันและสอดคล้องผลการวิจัยของเอนก สงสุวรรณ (2533 : 80) ที่ศึกษาทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่มีต่องานและเพื่อนร่วมงาน พบว่าประสิทธิภาพในการทำงานไม่ส่งผลต่อทัศนะที่มีต่องานและเพื่อนร่วมงาน

2.10 ระดับชั้นที่สอนไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าครูที่มีระดับชั้นที่สอนทั้งสองระดับบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะครูที่มีระดับชั้นที่สอนทั้งสองระดับมีความรับผิดชอบมาก ต้องทำงานสัมพันธ์กับนักเรียนเป็นจำนวนมาก วิชาที่สอนและชั่วโมงการสอนที่เพิ่มขึ้น ต้องมีการตัดสินใจที่รอบคอบและรวดเร็วอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ปรับตัวได้ดีทั้งกับผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานและนักเรียน มีการแสดงออกการควบคุมอารมณ์ดี จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก แต่ครูที่มีระดับชั้นที่สอนทั้งสองระดับบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะอาชีพครูเป็นงานจุกจิก ต้องมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า นอกจากต้องสอนนักเรียนแล้วครูยังต้องปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น งานธุรการ งานบุคลากร ทำให้เกิดความเครียด ต้องทำงานแข่งกับเวลาซึ่งส่งผลต่อสุขภาพจิตและส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย เนื่องจากไม่มีผู้ใดศึกษามาก่อน จึงไม่ปรากฏงานวิจัยที่สนับสนุนหรือคัดค้านผลการวิจัยในครั้งนี้

2.11 สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัวของครูบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะครูบางครอบครัวอาจมีการสนทนาร่วมกัน มีการให้ความช่วยเหลือ เป็นห่วงใย เอาใจใส่ดูแลสมาชิกในครอบครัวเป็นอย่างดี มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาาร่วมกัน มีความรัก ความอบอุ่นซึ่งกันและกันการมีสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิกในครอบครัวจะช่วยสร้างความมั่นใจในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วย ซึ่งการมีความมั่นใจในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นช่วยให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากต่อบุคคลอื่น แต่สัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัวของครูบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะครูบางครอบครัวไม่มีการช่วยเหลือห่วงใยกัน ขาดการสนทนาร่วมกัน สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวห่างเหิน ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว ไม่มีการแก้ปัญหาาร่วมกัน ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวไม่ดี ทำให้ขาดความมั่นใจและไม่ไว้วางใจในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่การมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำต่อบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเทนบรุนเซล และคณะ (Tenbrunsel, et al. 1955 : 233-246) พบว่าความผูกพันในครอบครัวของผู้หญิงมีอิทธิพลเชิงลบต่อความผูกพันในงาน และลักษณะความสัมพันธ์ที่ปรากฏเป็นแบบทิศทางเดียว ส่วนผู้ชายพบว่าความผูกพันในครอบครัวมีอิทธิพลเชิงลบต่อความผูกพันในงานแต่ความผูกพันในงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความผูกพันในครอบครัวโดยลักษณะความสัมพันธ์เป็นแบบพลวัต (Dynamics System)

2.12 สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชาไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองของครู แสดงว่าสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชาของครูบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ทั้งนี้เพราะความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชามีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติงาน หากครูมีความศรัทธาในตัวผู้บังคับบัญชาและให้การยอมรับ ได้รับความไว้วางใจ ได้รับความยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ การที่ครูได้รับความสนับสนุนในการปฏิบัติงาน จะทำให้การปฏิบัติงานของครูเป็นไปด้วยดี ดังที่ทวิป อภิสิทธิ์ (2532 : 23 - 24) กล่าวว่า สัมพันธภาพที่ไม่ดีในการทำงานระหว่างผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารกับผู้ร่วมงานหรือครู ย่อมทำให้เกิดความเครียด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฟีเดเลอร์ เชมเบอร์ และมอร์ฮาร์ (Fiedle , Chemer and Morhar. 1976 : 36) พบว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมงานและผู้บริหาร จะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจต่อสภาพการทำงาน แต่สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชาของครูบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย ทั้งนี้เพราะไม่ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา ไม่ได้รับความสำคัญให้เข้าร่วมงานหรือ

กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ขาดโอกาสที่จะแสดงความรู้ความสามารถ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานและสุขภาพจิต จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย

3. ตัวแปรที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครู มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด อภิปรายได้ดังนี้คือ

3.1 สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครู เป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อเพื่อนและเพื่อนปฏิบัติต่อกัน ทั้งในด้านส่วนตัวและด้านการทำงาน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่การช่วยเหลือกัน การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การใกล้ชิดห่วงใย มีความสนิทสนมไว้วางใจกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันด้วยความรักความสามัคคี ทำให้ทั้งตัวครูและเพื่อนร่วมงานมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน บรรยากาศในการทำงานดี เมื่อครูมีความสุขในการทำงาน ครูก็มีกำลังใจในการทำงาน ประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับนิภา ทองไทย (2518 : 87) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานนายกรัฐมนตรี พบว่า ผู้ร่วมงาน , ความสามัคคีของผู้ร่วมงานล้วนมีผลต่อการทำงาน นอกจากนี้ ซาราสัน และคนอื่น ๆ (Sarason and others.1987 : 813 – 831) ได้กล่าวถึงการสนับสนุนทางสังคมไม่ว่าจะมาจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ครอบครัวและชุมชน เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่าตนเองมีที่พึ่ง ที่ปรึกษา หรือมีผู้เห็นความสำคัญของตนเอง ทำให้เกิดกำลังใจที่จะปฏิบัติงานต่อไป เพราะธรรมชาติของมนุษย์ต้องการมีเพื่อน ไม่มีมนุษย์คนใดมีชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขด้วยตัวคนเดียว โดดเดี่ยวไร้เพื่อน ดังที่เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2518 : 68) กล่าวว่า มนุษย์ย่อมต้องการความปลอดภัย การรวมหมู่รวมกลุ่ม มนุษย์ต้องการความรัก เกียรติยศ ชื่อเสียง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยเพื่อนเป็นสนับสนุน ดังนั้นตัวแปรด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานเป็นตัวพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญ

3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครู เป็นอันดับที่สอง ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน ให้ความรัก ความสนใจ ความเอาใจใส่ เป็นกันเอง เป็นที่ปรึกษา ชี้แนะให้แก่เด็กทั้งในด้านส่วนตัวและด้านการเรียน และพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีความเคารพเชื่อฟัง ตั้งใจและสนใจกระทำในสิ่งที่ครูอบรมสั่งสอน กล้าซักถามและปรึกษาครูทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว ทั้งนี้เนื่องมาจากบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูที่มีต่อนักเรียนนั้นรวมไปถึงทุก ๆ เรื่องของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความปลอดภัยเกี่ยวกับสวัสดิภาพร่างกายขณะที่นักเรียนอยู่ในบริเวณโรงเรียน การให้ความรู้ในด้านการเรียนการสอนที่จะต้องพัฒนาด้านสติปัญญา การอบรมเรื่องกิริยามารยาททั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งหากมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งขึ้น บุคคลที่จะต้องรับผิดชอบอันดับแรกก็คือตัวครูนั่นเอง ซึ่งจะทำให้ทั้งครูและนักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน บรรยากาศในห้องเรียนดี ซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครู เมื่อครูมีความสุขในการสอนหนังสือ ส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความอยากเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และเป็นคนที่มีคุณภาพที่ดีต่อไปในอนาคต ดังนั้นตัวแปรด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นตัวพยากรณ์ความเชื่อมั่นในตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าตัวแปรด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครู เป็นอันดับแรก ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารจึงควรหาแนวทางส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานให้ดียิ่งขึ้น โดยการจัดโปรแกรมเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน ทั้งด้านสันตนาการ เช่น ทักษะศึกษา หรือ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันให้มากขึ้น

1.2 จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ตัวแปรด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของครู เป็นอันดับที่สอง ดังนั้นผู้บริหารหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทางจัดโปรแกรม เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพกับนักเรียนให้แก่ครู เช่น ให้มีสันตนาการระหว่างครูกับนักเรียนที่เหมาะสม เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรเพิ่มเติมอื่นๆ ที่มีผลต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงานของครู เช่น ทักษะติดต่อวิชาชีพครู ตำแหน่งทางวิชาการ ภาระงานและนโยบายการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้กับครูในสังกัดอื่นๆ เช่น ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในมหาวิทยาลัยของรัฐหรือเอกชน สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยี วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เป็นต้น

2.3 ควรมีการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงานของครู ด้วยเทคนิคทางจิตวิทยา เช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การระดมสมอง เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กวินทร์ ธรรมนุต. (2522). การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาทางการคิดโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กที่มีความแตกต่างกันในด้านการอบรมเลี้ยงดู และการยอมรับของกลุ่มเพื่อน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ก่อ สวัสดิ์พานิช. (2535). มองการศึกษา:เส้นทางที่ท้าทายของคนไทย.กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จงใจ ขจรศิลป์. (2533). การศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- จิริรัตน์ ขอเหนี่ยวกลาง. (2539). คุณลักษณะของผู้บริหาร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- แจ่มจันทร์ เกียรติกุล. (2531). การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองและวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันและอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแตกต่างกัน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2533, 26 – 27 มีนาคม). "เทคนิคการพัฒนาความเชื่อมั่นและความคิดสำหรับเด็กปฐมวัย" เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ชไมพร เจริญสิน. (2525). การบำบัดด้วยหนังสือกับเยาวชนที่มีประวัติเสพยาเสพติดให้โทษในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ชิตหทัย ผลานันต์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2516). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- เดโช สวานนท์. (2516). รวบรวมข้อเขียนและบทความทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ทวีป อภิสิทธิ์. (2522). การสร้างสมรรถภาพในวิชาชีพครู โดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ. ม.ป.พ.
- ทัศนิตา ระเบียบดี. (2529). ผลการใช้เทคนิค “แม่แบบ” โดยใช้สไลด์การ์ตูน เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม. (2519). การศึกษานักบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานครและอุดรดิตถ์. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.

- นิยม สุวรรณะ. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อสื่อสารกับมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ประณต เล็กสาสดี. (2516). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบควบคุมความเอื้อเฟื้อและวินัยทางสังคม. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ประดิษฐ์ อุปรมัย. (2524). "ลักษณะเด็กที่มีความรับผิดชอบ," เอกสารการสอนพหุติกรรมวัยเด็ก หน่วยที่ 8.พิมพ์ครั้งที่ 8.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประพาฬรัตน์ บุรีรัตน์. (2535,กุมภาพันธ์ – มีนาคม). "สิ่งที่ทุกคนควรรู้เกี่ยวกับความเครียด," วารสารแนะแนว. 26 (139) : 68 – 72.
- ปราณี เถกิงผล. (2527). "การศึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษา ในส่วนภูมิภาคของประเทศไทย,". รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พยอม ธีรุต. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- พรรณิ ชูทัย เจนจิต. (2528). จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์.
- พรรณราย ทรัพย์ประภา. (2526, กรกฎาคม – สิงหาคม). "การเข้าใจธรรมชาติของคนและการสร้างความมั่นใจในตนเอง," จันทรเกษม. 173 : 4 – 14.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2533). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในภาคกลาง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2524). สื่อการสอนระดับปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- มาลี แก้ววงษ์. (2526). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2520). สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ลมูล บุญมณี. (2537). ความมั่นใจในตนเองเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ละม้ายมาศ ศรีทนต์ และจรรยา สุวรรณทัต. (2510). "อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็กที่ด่าบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี," รายงานการวิจัยฉบับที่ 9 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการศึกษาค้นคว้าเรื่องเด็ก. กรุงเทพฯ : ชุรุสภา.

- เลขา ปิยะอัจฉริยะ. (2526). " การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง, " ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนา
พฤติกรรมเด็ก หน่วยที่ 1 – 7 .หน้า 237 – 265. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณ รักรธรรม. (2515). การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวลความต้องการผลสัมฤทธิ์และความรู้สึก
ผิดชอบของเด็กไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- วันเพ็ญ อายูการ. (2512). การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพ
เก็บตัวหรือแสดงตัว กับการยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นใน
โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- วัลณี น้อยมณี. (2534). ความท้อถอยและสาเหตุของความท้อถอยของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก
งานการประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา เจริญสอน. (2537). ผลของการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบคำถามเชื่อมโยงประสบการณ์ที่มี
ต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่มีต่อระดับความเชื่อมั่นในตนเองต่างกัน.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา ผดุงทรง. (2529). ผลของการอภิปรายภาพวาดเป็นกลุ่มต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปัญญาวรรณ กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- วารุณี เจริญรัตนโชติ. (2543). แนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก
ปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลอง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษา
ปฐมวัย).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร วรุตบางกูร. (2525). ศิลปศาสตร์นักรู้สำหรับผู้ผู้นำ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชาการ , กรม , กระทรวงศึกษา. (2537). คู่มือและสื่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองสำหรับเด็กระดับก่อน
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณสภา ลาดพร้าว.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538 , กุมภาพันธ์ - มีนาคม). "ถ้าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็
พลาดได้," วารสารการวิจัยศึกษา. 18 (3) : 18 – 11.
- วินัย ธรรมศิลป์. (2527). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเชียงใหม่. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- วินิจ เกตุขำ. (2515). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ
และความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ศรีวรรณ มากชู. (2521). การศึกษาเปรียบเทียบสุขนิสัยของเด็กก่อนวัยเรียนตามสภาพครอบครัวที่แตกต่างกัน
กันในจังหวัดพิษณุโลก. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

- ศรีสุตา คัมภีร์ภัทร. (2543). ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐาน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สนธยา อ่อนน้อม. (2538). ผลของการเสริมแรงในการเล่าเรื่องที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ ดิรพัฒน์. (2517). ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดูความเชื่อมั่นในตนเองและความรู้สึกรับผิดชอบ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- สมพร พลอยงาม. (2525). การทดลองสอบความเชื่อมั่นในตนเองแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกันโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- สวนา พรพัฒน์กุล. (2520). "ความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของเด็กไทย," รายงานการวิจัยฉบับที่ 22 , การศาสนา , 79 หน้า.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2522). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา จันทน์เอม. (2520). ปัญหาเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์ , 153 หน้า.
- สุนิย์รัตน์ ฤทธิ์ธงชัยเลิศ. (2530). ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นป.5ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี วงศ์ปลุกแก้ว. (2526). ความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียน ความรับผิดชอบและ ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สุรเกียรติ ลิ้มเจริญ. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเอง ความวิตกกังวลกับระเบียบวินัยในชั้นเรียน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2543). สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้สร้างสมองเด็กให้ฉลาดได้อย่างไร (ฉบับพ่อแม่). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารี เกษมรัฐ. (2533). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติที่มีความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดอบรมเลี้ยงดูและเข้มงวดกวดขันและแบบรักทะนุถนอม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา เนตรล้อมวงษ์. (2531). ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- อุโฆษ ปันสุวรรณ. (2523). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการปฏิบัติงานและสุขภาพจิตของครูอาจารย์ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- อุบล ภัตตะ. (2533). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของครูมัธยมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.

- Baruch, D. (1968). *New Ways in Discipline*. New York : McGraw – Hill Book Company.
- Breckenridge, Marian Edgar. (1955). *Child Development*. Philadelphia, W.B. Saunders Company.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essential of Psychological Testing*. 4 th ed. New York : Harper & Row.
- Dugger, James A. (1969). "A study of Mecausable Personal Factors of Leaders and Non – Leaders Among University Woman," *Dessertation Abstract*. 30 : 1817 A.
- Fiedler, Fred E., Chamers Martin M. and Morhar, Linda . (1976). *Improveing Leadership Effectiveness : The Leader Match Concept*. New York : John Wiley and Sons Inc.
- Goor, A. (1974, December). "Perblem Solving Process of Creative and Non – Creative Students," *Dissertation Abstracts International*. 37 : 3517 – A.
- Herlock, E.B. (1964). *Child Development*. New York : McGraw – Hill Book, Co.
- Lazarus, R.S and Averil , James R. (1972). "*Emotion and Cognition : with Special Reference to Anxiety*" In *Anxiety ; Current Trends In Theory and Research Volume II*. Edited by Charles D. Spielberger. P. 241 – 283. New York : Academic Press.
- Maslow, A.H. (1954). *Motivation and Personality*. New York : Harper & Row.
- Mussen, P.H. and Conger, J.J. (1965). *Child Development Personality*. New York : Harper and Brother.
- Painter, J.J. (1968). "An Investigation of the Relationship Between Self – Confidence, Personality and Related Behavior Among Males," *Dessertation Abstract*. 29 : 760 – B.
- Sarason, Iwin G. and others. (1987 , March) "Interrelations of Social Support Measures : Theoretical and Practical Implications." *Journal of Personality and Social Psychology*. 52 Z4X : 813 – 832.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม

ที่ ทม 1012/6/3 2

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอรรถวิทย์พัฒนศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวรัชนิกร หิรัญโต นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ครูผู้สอน จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรัชนิกร หิรัญโต ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6 / 34

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวรัชนิกร หิรัญโต นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ครูผู้สอน จำนวน 160 คน ตอบแบบสอบถาม ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรัชนิกร หิรัญโต ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/5578

วันที่ ๔๔ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวรัชนิกร หิรัญโต นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวเนื่องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ และ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวเนื่องกับความเชื่อมั่นในตนเองของครูโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวรัชนิกร หิรัญโต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

- จริงที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
- จริง

หมายถึง

ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านพอสมควร
- จริงบ้าง

หมายถึง

ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
- จริงน้อย

หมายถึง

ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
- จริงน้อยที่สุด

หมายถึง

ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อสมาชิกในครอบครัว						
1.	ท่านมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ของสมาชิกในครอบครัว					
2.	เมื่อท่านมีปัญหาในการปฏิบัติงานท่านมักขอคำปรึกษาจากสมาชิกในครอบครัว					
3.	ท่านให้ความช่วยเหลือเมื่อสมาชิกในครอบครัวมีปัญหา					
4.	ท่านสามารถแก้ปัญหาส่วนตัวของท่านง่ายขึ้นเมื่อท่านอยู่ในครอบครัวของท่าน					
5.	ท่านรู้สึกว่สมาชิกในครอบครัวไม่เข้าใจท่าน					
6.	ท่านเป็นคนที่อยู่ในโอวาทของบิดามารดา					
7.	เมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้นการ ถูกซ้ำเติมจากสมาชิกในครอบครัวทำลายจิตใจของท่าน					
8.	ท่านมักจะคล้อยตามความคิดเห็นของสมาชิกในครอบครัว					
พฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อครู						
1.	สมาชิกในครอบครัวให้เกียรติและยอมรับในสิทธิส่วนบุคคลของท่าน					
2.	สมาชิกในครอบครัวมีส่วนช่วยให้ท่านประสบความสำเร็จในอาชีพครู					
3.	สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน					
4.	สมาชิกในครอบครัวให้ความรักความห่วงใยท่านจนทำให้ท่านรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย					
5.	สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของท่าน					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
6.	สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยมีเวลาว่างทำกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัว					
7.	สมาชิกในครอบครัวของท่านแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นอย่างดี					
8.	สมาชิกในครอบครัวทะเลาะเบาะแว้งกัน					
9.	สมาชิกในครอบครัวของท่านมักจะทำให้ท่านเป็นผู้นำในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

- จริงที่สุด

หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
- จริง

หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านพอสมควร
- จริงบ้าง

หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
- จริงน้อย

หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
- จริงน้อยที่สุด

หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา						
1.	ท่านมีความมุ่งมั่นใจขณะปฏิบัติงานร่วมกับผู้บังคับบัญชา					
2.	ท่านแสดงความเคารพผู้บังคับบัญชาทั้งในขณะปฏิบัติงานและที่อื่น ๆ					
3.	ท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บังคับบัญชาได้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน					
4.	ท่านสามารถระบายความกังวลใจเกี่ยวกับปัญหาการทำงานกับผู้บังคับบัญชาได้					
5.	ท่านเต็มใจทำกิจกรรมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการจากการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา					
6.	ท่านพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือผู้บังคับบัญชา แม้จะไม่ได้รับการร้องขอ					
7.	ท่านให้ความร่วมมือในนโยบายของผู้บังคับบัญชา					
8.	ท่านไม่เห็นด้วยกับการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา					
9.	ท่านจะคัดค้านทันทีเมื่อท่านไม่เห็นด้วยกับความเห็นของผู้บังคับบัญชา					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
10.	เมื่อมีปัญหาในการทำงาน ท่านขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชา					
11.	เมื่อท่านมีความคิดใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน ท่านกล้าเสนอต่อผู้บังคับบัญชาทั้งต่อหน้า (ในที่ประชุม) และลับหลังเพื่อนร่วมงาน					
12.	เมื่อท่านมีปัญหาในเรื่องส่วนตัว ท่านไปขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชา					
13.	ท่านคิดว่าผู้บังคับบัญชามีความยุติธรรมในเรื่องการปูนบำเหน็จความดีความชอบ					
14.	ท่านหลีกเลี่ยงการพบปะผู้บังคับบัญชา					
15.	ท่านขอไม่ปฏิบัติตามคำขอร้องของผู้บังคับบัญชา เช่นการไปร่วมงานวันครู เข้าร่วมพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา					
16.	ท่านให้ความร่วมมือเมื่อผู้บังคับบัญชาพาไปดูงาน					
17.	ท่านเอาใจใส่ในงาน หน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย					
18.	เมื่อท่านทำงานพลาด ท่านรับรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยไม่มีการปิดบังและไม่โทษคนอื่น					
19.	ท่านหย่อนระเบียบวินัย ถ้าผู้บังคับบัญชาไม่ตรวจตราอย่างใกล้ชิด					
พฤติกรรมที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อครู						
1.	ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ท่านด้วยความไว้วางใจ					
2.	ผู้บังคับบัญชาทำให้ท่านรู้สึกอบอุ่นใจขณะ ปฏิบัติงานร่วมกับท่าน					
3.	ผู้บังคับบัญชาไม่เคยขอความคิดเห็นในการปฏิบัติงานจากท่าน					
4.	ผู้บังคับบัญชาไม่เคยรับรู้หรือเข้าใจปัญหาในการปฏิบัติงานของท่าน					
5.	ผู้บังคับบัญชาชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่ท่าน					
6.	ผู้บังคับบัญชายอมรับฟังความคิดเห็นของท่าน					
7.	ผู้บังคับบัญชาไม่ส่งเสริมผลงานของท่าน					
8.	ผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองกับท่าน					
9.	ผู้บังคับบัญชาให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ท่าน					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
10.	ผู้บังคับบัญชาให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมที่ทำเป็นอย่างดี					
11.	ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ท่านมีเสรีภาพในการปฏิบัติงาน					
12.	ผู้บังคับบัญชาพร้อมที่จะปกป้องคุ้มครองท่านให้ได้รับความเป็นธรรมในกรณีที่ถูกกลั่นแกล้ง					
13.	ผู้บังคับบัญชาให้ความยุติธรรมในการพิจารณาผลงานของท่าน					
14.	ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการปฏิบัติงานของท่าน					
15.	ผู้บังคับบัญชาเชื่อฝีมือ และมอบหมายงานพิเศษให้ท่านปฏิบัติเสมอ					
16.	ท่านได้รับมอบงานที่สำคัญและเร่งด่วนให้ปฏิบัติจากผู้บังคับบัญชา					
17.	การมอบหมายงานของผู้บังคับบัญชามีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของท่าน					
18.	ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ท่านแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
19.	ผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ท่าน					
20.	ผู้บังคับบัญชาช่วยเหลือท่านด้วยการจัดหางานพิเศษให้ทำยามว่าง พยายามจัดสรรงานเพื่อซื้อสินค้าราคาถูก ฯลฯ					
21.	ผู้บังคับบัญชาไม่แสดงอารมณ์ในขณะที่ร่วมทำงานกับท่าน					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	เพื่อน ๆ ไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการทำงานของท่าน					
2.	หลังจากเลิกงานเพื่อน ๆ จะถามเกี่ยวกับการทำงานของท่าน					
3.	เพื่อน ๆ แนะนำวิธีในการทำงานให้ท่าน					
4.	เพื่อน ๆ จะช่วยแก้ไขปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการทำงานเมื่อท่านแก้ปัญหาเองไม่ได้					
5.	เมื่อท่านทำงานได้ไม่ดี เพื่อน ๆ จะให้กำลังใจท่าน					
6.	เมื่อมีงานสำคัญชิ้นหนึ่งที่ท่านต้องรับผิดชอบ เพื่อน ๆ จะให้กำลังใจท่านเสมอ					
7.	เมื่อท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการทำงานท่านจะไม่ปรึกษาเพื่อน ๆ					
8.	ท่านจะไม่พอใจเมื่อเพื่อน ๆ คอยควบคุมการทำงานของท่าน					
9.	ท่านทักทายเพื่อน ๆ ทุกครั้งเมื่อพบกันในตอนเช้าและเลิกงาน					
10.	ท่านได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากครูทุกคนด้วยความเต็มใจ					
11.	ท่านมีอุปสรรคในการประสานงานกับครูในโรงเรียน					
12.	เพื่อนร่วมงานให้ความช่วยเหลือท่านในทุกเรื่อง					
13.	ท่านพร้อมให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมงานในทุกเรื่อง					
14.	เพื่อนร่วมงานบางคนไม่มีความเป็นมิตรต่อท่าน					
15.	ท่านรู้สึกว่าคุณถูกเพื่อนร่วมงานบางคนคอยซ้ำเติมเมื่อทำงานผิดพลาด					
16.	เพื่อนร่วมงานยอมรับความคิดเห็นของท่าน					
17.	ท่านได้รับการยอมรับในงานที่ทำจากเพื่อนร่วมงาน					
18.	เพื่อนมีส่วนช่วยในการปฏิบัติงานของท่านเป็นผลสำเร็จ					
19.	เพื่อนให้ความสนับสนุนและช่วยเหลืองานของท่าน					
20.	ท่านได้รับการยกย่องชมเชยจากเพื่อน เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ					
21.	เพื่อนขอคำแนะนำจากท่านในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
22.	เพื่อนขอคำแนะนำจากท่านในเรื่องส่วนตัว					
23.	ท่านกับเพื่อนร่วมงานทำงานประสานกันเป็นอย่างดี					
24.	เมื่อมีปัญหาในการปกครองนักเรียนและชั้นเรียน ท่านปรึกษาหารือโดยขอคำแนะนำจากเพื่อนร่วมงาน					
25.	เมื่อท่านมีกิจธุระจำเป็นและรีบด่วน ท่านสามารถฝากเพื่อนสอนแทนได้					
26.	ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมงาน					
27.	ท่านทะเลาะกับเพื่อนร่วมงาน					
28.	เพื่อนร่วมงานของท่านไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน					
29.	เพื่อนร่วมงานของท่านชอบแสดงตัวว่าเหนือกว่าท่าน					
30.	เพื่อนร่วมงานของท่านชอบยุ่งกับธุระของท่าน ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ขอร้อง					
31.	ท่านหลีกเลี่ยงการโต้แย้งกับเพื่อนร่วมงาน					
32.	เพื่อนชอบยืมของไปใช้ แล้วไม่รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น					
33.	เพื่อนร่วมงานชอบทำตามใจของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของท่าน					
34.	ท่านยกย่องความดีของเพื่อนด้วยความจริงใจ					
35.	ท่านให้อภัยเมื่อเพื่อนล่วงเกินท่าน					
36.	ท่านแสดงกิริยาจาสุภาพกับเพื่อน					
37.	ท่านยินดีรับฟังการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับตัวท่านจากเพื่อน					
38.	เพื่อนร่วมงานพูดใส่ร้ายป้ายสีท่านลับหลังท่าน					
39.	ท่านและเพื่อนร่วมงานเป็นที่ปรึกษาให้กันและกัน					
40.	ท่านเป็นคนเปิดเผย ไม่ทำตัวหน้าไหว้หลังหลอกกับเพื่อน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

- จริงที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
- จริง

หมายถึง

ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านพอสมควร
- จริงบ้าง

หมายถึง

ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

จริงน้อย หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน						
1.	ท่านให้ความรักความเอ็นดูแก่นักเรียน					
2.	ท่านช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาได้ไม่เต็มที่					
3.	ท่านพยายามอบรมกิริยามารยาทแก่นักเรียนเมื่อมีโอกาส					
4.	เมื่อนักเรียนขอคำปรึกษาจากท่าน ท่านยินดีให้คำแนะนำแก่นักเรียน					
5.	ท่านจะให้ความสนใจเป็นพิเศษสำหรับนักเรียนที่เรียนเก่ง					
6.	ท่านให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
7.	ท่านดักเตือนนักเรียน เมื่อนักเรียนทำผิดระเบียบวินัย					
8.	เมื่อท่านดักเตือนแล้ว นักเรียนไม่เชื่อฟัง ท่านจึงลงโทษ					
9.	ท่านหลีกเลี่ยงการเยินยอนักเรียน					
10.	ท่านทำเป็นไม่เห็นหรือรับรู้ เมื่อนักเรียนทำผิดวินัย					
11.	ท่านให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเรื่องการเรียน					
12.	ท่านให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเรื่องส่วนตัว					
13.	ท่านยินดีรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วยความจริงใจ					
14.	ท่านดูแลเอาใจใส่และแก้ไขปัญหาทุกด้านของนักเรียน					
15.	ท่านไม่นำเรื่องส่วนตัวมาปะปนกับการพิจารณาให้คะแนนกับนักเรียน					
16.	ท่านช่วยเหลือนักเรียนทางด้านการเงินด้วยการหางานให้ทำนอกเวลาเรียน					
17.	ท่านช่วยเหลือนักเรียนทางด้านการเงินด้วยการแนะนำเรื่องการหาทุนเรียนต่อ					
18.	ท่านช่วยนักเรียนปรับปรุงลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพ					
19.	ท่านเข้าร่วมในกิจกรรมที่นักเรียนจัดขึ้น					
20.	ท่านแสดงความเอาใจใส่ในตัวนักเรียนเช่น จำชื่อนักเรียนได้ และชื่นชมในความสามารถของเขา					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
21.	ท่านชี้แจงตักเตือนนักเรียนในด้านการเข้าสังคมและการปฏิบัติตนในสังคม					
22.	ท่านลงโทษนักเรียนโดยไม่ได้ได้สวนข้อเท็จจริงในการกระทำผิดเสียก่อน					
พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู						
1.	นักเรียนไม่ให้ความเคารพท่าน					
2.	นักเรียนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของท่าน					
3.	นักเรียนเข้ามาทำงานให้ท่านในโอกาสต่าง ๆ แม้ไม่ได้ขอร้อง					
4.	นักเรียนไม่กล้าเข้ามาปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับท่าน					
5.	นักเรียนรู้สึกว่าคุณไม่ค่อยเป็นกันเอง					
6.	เมื่อท่านเดินผ่าน นักเรียนไม่หลีกทางและไม่ทำความเคารพท่าน					
7.	นักเรียนพูดคำหยาบกับเพื่อนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าท่านได้ยิน					
8.	นักเรียนให้ของขวัญครูเนื่องในโอกาสพิเศษ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันเกิดของครู					
9.	นักเรียนมาปรึกษาท่านในเรื่องส่วนตัว					
10.	เมื่อนักเรียนแต่งกายผิดระเบียบ ท่านตักเตือนแล้วไม่เชื่อฟัง					
11.	นักเรียนพบท่านนอกโรงเรียน นักเรียนทำความเคารพท่าน					
12.	นักเรียนให้ความเคารพนับถือท่านด้วยความจริงใจไม่ใช่เพราะความเกรงกลัวอำนาจอันไม่เป็นธรรมของท่าน					
13.	นักเรียนแสดงอาการไม่พอใจต่อการควบคุมหรือกฎข้อบังคับของท่าน					
14.	นักเรียนยินดีที่ได้พบและสนทนากับท่าน					
15.	นักเรียนสร้างทำเป็นไม่ได้ยินเมื่อท่านเรียกและไม่อยากพบท่าน					
16.	นักเรียนส่งของให้ท่านด้วยกิริยาอันไม่สมควร เช่น ส่งกระแทกกระทั้น					
17.	นักเรียนแสดงพฤติกรรมตะตอยเพื่อนในขณะที่ท่านอยู่ในห้องเรียน					
18.	นักเรียนใช้คำพูดไม่เหมาะสมกับท่าน เช่น พูดจาไม่มีหางเสียง หรือไม่แสดงความเคารพ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจการตัดสินใจของครูในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน ถ้าครูท่านใดประสบกับสถานการณ์เหล่านั้น ท่านจะตัดสินใจอย่างไร โดยให้ท่านพิจารณาข้อคำถามเป็นข้อ ๆ ซึ่งในแต่ละข้อมีคำตอบคือ ก. ข. และ ค. ให้เลือกเพียงตัวเลือกเดียวที่เป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด เมื่อเลือกได้ข้อใดให้นำไปเขียนลงในกระดาษ คำตอบที่แจกให้ต่างหาก ดังนั้นในการตอบแบบสอบถามจึงควรปฏิบัติดังนี้

1. ก่อนตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ โปรดอ่านข้อความที่กำหนดให้เสียก่อน
2. เมื่อเข้าใจข้อความที่อ่านแล้ว จึงพิจารณาตัดสินใจเลือกคำถาม โดยขีดเครื่องหมาย **X** ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับ การตัดสินใจของท่านมากที่สุด
3. คำตอบของท่านไม่มีคำตอบใดผิด แต่คำตอบอาจแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของแต่ละคน
4. โปรดตอบคำถามทุกข้อ เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งไป แบบสอบถามนี้จะใช้ไม่ได้

ตัวอย่าง

(0) คลยา เคยเป็นนักเรียนของมหาวิทยาลัยที่เคยศึกษาอยู่ ขณะนี้เธอทำงานอยู่บริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง วันหนึ่งในงานวันเกิดของคุณลุง โฆษกได้เชิญคลยาโดยไม่รู้ตัวล่วงหน้า ให้ขึ้นไปร้องเพลงบนเวที ถ้าท่านเป็นคลยาท่านจะ ทำอย่างไร

- ก. ปฏิเสธไม่ยอมร้องเพลง
ข. ยินดีที่จะออกไปร้องเพลง
ค. ออกไปร้องเพลงแต่มีความรู้สึกโกรธโฆษก

ถ้าท่านยินดีที่จะออกไปร้องเพลง ก็เขียนเครื่องหมาย **X** ในช่องที่ตรงกับข้อ ข.

ข้อ	ก	ข	ค
		X	

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ท่านขีดเครื่องหมาย " = " ทับตัวเลือกที่ไม่ต้องการ แล้วขีดเครื่องหมาย "**X**" ลงในข้อใหม่ที่ท่านต้องการ คำตอบของท่านจะไม่มีผลต่อการทำงานและจะไม่นำไปเปิดเผยในที่ใด ๆ ขอให้ท่านตอบอย่างสบายใจและตรงกับความจริงของท่านให้มากที่สุด

ขอขอบพระคุณในการตอบแบบสอบถาม
นิสิตปริญญาโท

1. ในการทำงานชั้นหนึ่ง หัวหน้าหมวดมอบหมายให้กลุ่มของครูนารีช่วยกันทำงานให้เสร็จตอนสอนชั่วโมงสุดท้าย เมื่อกลุ่มครูนารีจัดวางแผนแบ่งงานกันทำ ปรากฏว่าครูนารีทำงานในส่วนของตนเสร็จแล้ว ในขณะที่คนอื่น ๆ ยังทำไม่เสร็จ และเวลาที่หัวหน้าหมวดกำหนดก็จวนจะหมดอยู่แล้ว ถ้าท่านเป็นครูนารีท่านจะอย่างไร
 - (1) ก. นั่งเฉย ๆ ดูเพื่อนทำ
 - (3) ข. ช่วยเพื่อนทำงานให้เสร็จ
 - (2) ค. จะช่วยเพื่อนทำเมื่อถูกขอร้อง
2. ในการประชุมเพื่อก่อตั้งชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติ จะต้องมีการพิจารณาหารายได้เข้าชมรมฯ โดยจะจัดให้มีการฉายภาพยนตร์ ที่ประชุมมีมติว่าจะจำหน่ายบัตรในราคาใบละ 50 บาท ครูสมบัติเป็นครูประจำชั้น ม.1 มีความเห็นว่าบัตรราคาแพงเกินไป ถ้าท่านเป็นครูสมบัติท่านจะอย่างไร
 - (3) ก. ยกมือขอแสดงความคิดเห็นในเรื่องราคาบัตร
 - (1) ข. นั่งเฉยไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ ทั้งสิ้น
 - (2) ค. ยุให้เพื่อนคนอื่นแสดงความคิดเห็นก่อน แล้วจึงช่วยสนับสนุน
3. ในหมวดวิชาสังคมศึกษา ครูใหญ่ให้ครูในหมวดจัดทำโครงการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม ครูพรทิพย์เป็นครูที่อาวุโสที่สุด จึงได้รับการแต่งตั้งจากเพื่อน ๆ ให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม ถ้าท่านเป็นครูพรทิพย์ท่านจะอย่างไร
 - (3) ก. วางแผนการทำโครงการและช่วยงานของกลุ่มจนเสร็จ
 - (1) ข. ปล่อยให้เพื่อน ๆ ทำแต่ตนเองอยู่เฉย ๆ เพราะเป็นหัวหน้า
 - (2) ค. บอกให้เพื่อน ๆ ต่างคนต่างค้นคว้า
4. ครูสุดาขอยืมหนังสือมาจากครูแสงดาว ขณะที่ครูสุดาอ่านหนังสือเล่มนั้นอยู่ บังเอิญปิดแก้วกาแฟหกใส่หนังสือเปียกและสกปรก เมื่อครูมาลีขยืมหนังสือไปอ่านต่อและคืนหนังสือให้ครูแสงดาว จึงเกิดปัญหาว่าใครทำหนังสือสกปรก ถ้าท่านเป็นครูสุดาท่านจะอย่างไร
 - (1) ก. เฉย ๆ ทำเป็นไม่รู้เรื่องที่เกิดขึ้น
 - (3) ข. บอกกับครูแสงดาวตรง ๆ ว่าตนทำหนังสือสกปรกโดยไม่ต้องรอให้ถาม
 - (2) ค. ยอมรับว่าตนทำหนังสือสกปรก เมื่อครูแสงดาวไปถามครูมาลีแล้ว
5. บ้านของครูกานดาอยู่ชานเมืองของกรุงเทพมหานคร การเดินทางไปโรงเรียนมีทั้งทางเรือและทางรถ ซึ่งทางรถไปได้สะดวกและประหยัด เพราะไปต่อเดียวก็ถึงโรงเรียนเลย แต่ระยะนี้ค่อนข้างลำบากมีการซ่อมถนน ซึ่งทำให้รถติดมาก ครูกานดาไปโรงเรียนไม่ทันสองวัน แม้ว่าจะตื่นเช้ากว่าเดิม 1 ชั่วโมงแล้วก็ตาม ถ้าท่านเป็นครูกานดาท่านจะอย่างไร
 - (2) ก. เปลี่ยนเส้นทางเป็นไปทางเรือ
 - (1) ข. มาสายเช่นเดิม
 - (3) ค. บอกให้อาจารย์ใหญ่ทราบถึงความจำเป็นของคนที่ต้องมาสาย
6. หลังจากเสร็จสิ้น "งานประจำปีของโรงเรียน" ปรากฏว่าบริเวณโรงเรียนสกปรกมาก อาจารย์ใหญ่ขอร้องให้ครูพิศมัยช่วยกันเก็บทำความสะอาดหลังเลิกงานแล้ว ครูพิศมัยไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะทำอย่างไร เพราะเย็นมากแล้ว และเป็นห่วงลูกที่ยังเล็กอยู่ ถ้าท่านเป็นครูกานดาท่านจะอย่างไร
 - (1) ก. ไม่ช่วย เพราะควรเป็นหน้าที่ของภารโรง
 - (2) ข. ช่วยบ้างเล็กน้อย แล้วขอกลับบ้านก่อน
 - (3) ค. ช่วยทำงานให้เสร็จโดยฝากเพื่อนที่อยู่ใกล้บ้านให้บอกกับแม่ด้วย
7. ในสัปดาห์หน้านี้ ครูอ้อยใจจะต้องทำหน้าที่พิธิกร ในการเปิดชมรมภาษาอังกฤษ ครูอ้อยใจจึงจัดเตรียมงานและตรวจดูความเรียบร้อยก่อนกลับบ้าน เมื่อถึงวันงาน ขณะที่ครูอ้อยใจกำลังกล่าวรายงาน ปรากฏว่าไมค์โครโฟนไม่ดัง ถ้าท่านเป็นครูอ้อยใจท่านจะอย่างไร

- (3) ก. ทำหน้าที่พิธีกรต่อไปจนเสร็จงาน
- (1) ข. หยุดพูดแล้วเปลี่ยนพิธีกรคนใหม่
- (2) ค. รอให้ช่างซ่อมเสร็จก่อนแล้วจึงค่อยพูดต่อ
8. ครูวันเพ็ญ กำลังคุยกับครูวันทนี ครูเสาวลักษณ์และเพื่อน ๆ อีก 3 คน ระหว่างที่คุยอยู่นั้น ครูวันเพ็ญไม่เข้าใจเรื่องที่ครูเสาวลักษณ์เล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ครูเสาวลักษณ์ไปพบมาระหว่างโรงเรียนปิดในวันเสาร์ที่ผ่านมา แต่ดูเหมือนว่าเพื่อนคนอื่น ๆ เขาก็รู้เรื่องทั้งหมด ถ้าท่านเป็นครูวันเพ็ญท่านจะอย่างไร
- (3) ก. ถามครูเสาวลักษณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ตนสงสัย
- (2) ข. พยายามแสดงท่าพยักหน้ารับว่าเข้าใจเรื่องที่ครูเสาวลักษณ์พูด
- (1) ค. ไม่ถามครูเสาวลักษณ์ตรง ๆ แต่จะไปถามเพื่อนคนอื่นแทน
9. เมื่อพูดถึงยงยุทธ หลาย ๆ คนนึกถึงการช่อมจักรยาน เพราะเขาเป็นคนที่มีความสามารถทางการช่อมจักรยานมาก วันหนึ่งสอวงค์จูงรถจักรยานที่มีสภาพเสียหายมาให้ยงยุทธช่วยซ่อมให้ เพราะสอวงค์ให้พี่ชายของเธอช่วยทำให้ก็ไม่สามารถแก้ไขให้ดีขึ้นมาได้ ถ้าท่านเป็นยงยุทธท่านจะอย่างไร
- (3) ก. ใช้ความพยายามช่อมจักรยานให้สอวงค์จนสุดความสามารถ
- (1) ข. ไม่ซ่อมให้ โดยแนะนำให้ซื้อจักรยานคันใหม่
- (2) ค. ลองซ่อมดู ถ้ายุ่งยากมากก็เลิกซ่อม
10. ครูอุบลไปซื้อของตามศูนย์การค้า วันหนึ่งหลังจากเลิกสอนแล้ว ครูอุบลแวะซื้อของใช้ที่ศูนย์การค้าแห่งหนึ่ง ขณะที่เดินหาของอยู่นั้น เธอได้เดินผ่านมุมขายเสื้อ พนักงานขายพูดชักชวนให้ครูอุบลซื้อเสื้อตัวหนึ่งราคาแพงมาก โดยบอกว่าเสื้อตัวนั้นเหมาะสมกับครูอุบลมาก ถ้าท่านเป็นครูอุบลท่านจะอย่างไร
- (1) ก. ซื้อเสื้อตัวนั้นตามที่พนักงานขายชักชวน
- (3) ข. ไม่ซื้อโดยบอกกับพนักงานคนขายว่ายังไม่ต้องการ
- (2) ค. เดินหนีโดยไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น
11. ในวันหยุดสุดสัปดาห์นี้ ผู้อำนวยการให้ครูและนักเรียนทุกคนร่วมรณรงค์รักษาความสะอาดของโรงเรียนทั้งวัน ปรากฏว่าในวันนั้นเพื่อนเก่าของครูจรัสศรีมาชวนไปเที่ยวต่างจังหวัดที่เธอสนใจ ถ้าท่านเป็นครูจรัสศรีท่านจะอย่างไร
- (1) ก. ไปเที่ยวกับเพื่อน
- (3) ข. มาช่วยกันรณรงค์ตามที่ผู้อำนวยการสั่ง
- (2) ค. ขอเลื่อนนัดไปเที่ยวกับเพื่อนเป็นสัปดาห์หน้า
12. ครูพัชรากำลังอ่านหนังสือเพื่อจะสอบเรียนต่อในวันรุ่งขึ้น เมื่อครูพัชรอ่านไปได้สักระยะหนึ่ง ครูวันเพ็ญมาชวนครูพัชรไปดูดนตรีรอบ 19.00 น โดยครูวันเพ็ญมีบัตรชมฟรี ถ้าท่านเป็นครูพัชรท่านจะอย่างไร
- (1) ก. เลิกอ่านหนังสือไปดูดนตรีกับครูวันเพ็ญ
- (2) ข. ไปดูดนตรีก่อนแล้วกลับมาอ่านหนังสือต่อ
- (3) ค. ปฏิเสธ โดยบอกว่ายังอ่านหนังสือไม่จบ
13. วันนี้เป็นวันแรกของการทำงานในสถานที่แห่งใหม่ ครูบรรจงได้เข้าไปสอนในหมวดวิชาคณิตศาสตร์ เมื่อเขามาถึงที่ทำงาน ก็พบว่ามีเพื่อนหลาย ๆ คนซึ่งเคยเห็นกันในวันปฐมนิเทศนั่งอยู่ในห้อง เพื่อน ๆ บางคนรู้จักกันมาจากสถานที่ทำงานเดิมแล้ว แต่ครูบรรจงไม่รู้จักใคร เพราะเขาย้ายมาจากต่างจังหวัด ถ้าท่านเป็นครูบรรจงท่านจะอย่างไร
- (1) ก. นั่งเฉย ๆ ไม่ต้องสนใจใคร
- (3) ข. เดินเข้าไปกล่าวคำทักทายเพื่อน ๆ ด้วยอาการยิ้มแย้มแจ่มใส
- (2) ค. ยิ้มกับคนที่นั่งใกล้ตัวเพียงคนเดียว

14. ครูสุธนมีความวิตกกังวลมากเกี่ยวกับการจัดทำวารสารประจำเดือนของโรงเรียน ซึ่งจะต้องมีการจ้างช่างและประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน ครูสุธนไม่ทราบว่าจะติดต่อขอรายละเอียดจากใคร อีกทั้งมีเวลาเหลือเพียง 4 วันเท่านั้นก็จะถึงกำหนดแจกให้ผู้ปกครองของนักเรียน ถ้าท่านเป็นครูสุธนท่านจะทำอย่างไร
- (3) ก. ทำให้เสร็จตามที่คุณอำนาจการมอบหมาย
 - (1) ข. ไม่ทำเลย
 - (2) ค. ทำบ้างแต่ไม่เสร็จก็จะขอผู้อำนวยการเลื่อนเวลาออกไป
15. วันพรุ่งนี้จะเป็นวันงานกีฬาประจำปีของโรงเรียน ทางโรงเรียนขอให้ครูแผนกศิลปะทุกคนช่วยกันจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์งาน ขณะที่เพื่อน ๆ กำลังช่วยกันจัดทำป้าย เช่น ดัดกระดาษ พิมพ์คอมพิวเตอร์ เขียนแผ่นป้าย ครูแก้วใจได้รับมอบหมายให้ทำสติ๊กเกอร์ แต่ครูแก้วใจไม่เคยทำมาก่อน ถ้าท่านเป็นครูแก้วใจท่านจะทำอย่างไร
- (1) ก. ไม่ต้องช่วยเพราะคนช่วยงานมากแล้ว
 - (2) ข. ถ้ามีคนให้ช่วยจึงจะเข้าไป
 - (3) ค. เข้าไปช่วยทำงานเท่าที่จะช่วยได้
16. ครูประกอบเป็นครูแผนกวิทยาศาสตร์ มีปัญหามากเกี่ยวกับการดูแลความเรียบร้อยและความปลอดภัยของนักเรียน เพราะยังไม่มีการจัดเวรเป็นที่แน่นอน อาจารย์ใหญ่จึงเรียกประชุมครูทุกคน ในที่ประชุมได้เสนอว่าควรแบ่งเวรประจำวันโดยแยกตามเพศ คือเพศชายล้วนหรือหญิงล้วน ครูประกอบไม่เห็นด้วยกับความคิดนี้ เพราะจำนวนครูหญิงมีมากกว่าครูชาย ถ้าจัดเวรแล้วครูชายจะทำวันละ 3 คนเท่านั้น ในขณะที่ครูหญิงจะทำวันละ 5 – 6 คน ถ้าท่านเป็นครูประกอบท่านจะทำอย่างไร
- (3) ก. ยกมือขอคัดค้านในความคิดที่แบ่งเวรโดยแยกตามเพศ
 - (1) ข. ไม่คัดค้านใด ๆ ยอมรับข้อเสนอของสมาชิก
 - (2) ค. พุดกับเพื่อนคนอื่น ๆ เพื่อหาพรรคพวกแล้วจึงคัดค้าน
17. ครูนพพรเป็นครูที่ดูแลเรื่องชมรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เมื่อสิ้นเทอมที่ 1 จะต้องมีการประเมินผลงานของนักเรียนแต่ละชมรม โดยจะมีการประเมินผลงานในวันจันทร์หน้า และในวันเสาร์อาทิตย์นี้ครูนพพรก็ไม่ว่าง คือในวันเสาร์พ่อกับแม่จะชวนให้ครูนพพรไปงานวันเกิดของคุณยาย และในวันอาทิตย์ครูนพพรมีนัดทำงานพิเศษกับเพื่อน ถ้าท่านเป็นครูนพพรท่านจะทำอย่างไร
- (2) ก. ไปแล้วกลับก่อนเพื่อมาเตรียมงาน
 - (1) ข. ให้คุณพ่อคุณแม่พิจารณาว่าสมควรจะไปหรือไม่
 - (3) ค. ไปงานตามนัดและเตรียมงานไปด้วย
18. หัวหน้าแผนกภาษาอังกฤษได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ ให้จัดกิจกรรมประจำปีของโรงเรียน หัวหน้าแผนกจึงเรียกประชุมครูในแผนก โดยให้ครูในแผนกเสนอความคิดเห็นว่า จะจัดการแสดงหรือทำกิจกรรมอะไรเพื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมประจำปีของโรงเรียน ถ้าท่านเป็นหนึ่งในครูแผนกนั้นท่านจะทำอย่างไร
- (1) ก. เงียบไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ
 - (2) ข. เสนอความคิดเห็นเมื่อหัวหน้าแผนกเรียกชื่อถาม
 - (3) ค. ยกมือแสดงความคิดเห็น

19. ในขณะที่ครูแต่ละคนกำลังยืนรอลิฟต์เพื่อขึ้นไปสอนชั้นบน ครูช่อทิพย์หยิบนาฬิกาข้อมือที่คุณพ่อซื้อให้ในวันเกิดของเธอให้เพื่อน ๆ ดู หลายคนชมว่าสวย เหมาะกับข้อมือของครูช่อทิพย์ ในเวลาเดียวกันนั้นครูศรัณย์และครูสมภาพวิ่งมาเพื่อจะให้ทันลิฟต์ที่กำลังจะปิด ครูศรัณย์วิ่งเสียดลักชนครูช่อทิพย์ ทำให้นาฬิกาหล่นจากมือตกแตก ถ้าท่านเป็นครูศรัณย์ท่านจะอย่างไร
- (2) ก. ขอโทษครูช่อทิพย์และยอมรับว่าตนเองไม่ได้มอง แต่ไม่ได้ซื้อให้ใหม่
 - (1) ข. ทำเป็นไม่รู้เรื่อง ไม่รับรู้ใด ๆ ทั้งสิ้น
 - (3) ค. ขอโทษครูช่อทิพย์แล้วค่อยซื้อนาฬิกาให้ใหม่
20. ครูสดใสกับครูสดสีเป็นเพื่อนกันมาตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษา ทั้งสองคนได้รับเชิญไปงานวันเกิดของเพื่อนรุ่นพี่ ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของครูสดใส เมื่อถึงวันงานครูสดศรีไม่มา ทำให้ครูสดใสไม่มีเพื่อนจึงต้องไปงานเพียงคนเดียว บังเอิญในงานมีการจับคู่เล่นเกม ครูสดใสเห็นเพื่อนรุ่นน้องคนหนึ่ง ซึ่งจำได้ว่าทำงานอยู่ที่เดียวกันแต่คนละแผนก และไม่เคยพูดกัน ถ้าท่านเป็นครูสดใสท่านจะอย่างไร
- (3) ก. เดินเข้าไปชวนรุ่นน้องคนนั้นจับคู่เล่นเกม
 - (2) ข. บอกเจ้าภาพว่าไม่มีคู่เล่นเกม
 - (1) ค. ขออนุญาตเจ้าภาพกลับบ้าน
21. ในวันเสาร์นี้ครูบุญชมต้องตื่นเช้า เพื่อไปอบรมที่ศูนย์พัฒนาบุคลากร ซึ่งสถานที่แห่งนี้เป็นครูบุญชมเคยไปครั้งเดียวกับเพื่อนในวันปฐมนิเทศครูใหม่ แต่ครั้งนี้ทางโรงเรียนส่งครูบุญชมมาอบรมเพียงคนเดียว ถ้าท่านเป็นครูบุญชมท่านจะอย่างไร
- (1) ก. ขออนุญาตไม่ไปอบรม
 - (2) ข. ไปอบรม แต่อาจกลับก่อนถึงเวลาเลิก เพราะไม่คุ้นเคย
 - (3) ค. ไปอบรมแล้วพยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนและวิทยากร
22. ครูศุทธิยาเป็นผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ได้มอบหมายให้ครูรำไพเป็นตัวแทนไปร้องเพลงนำในงานเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม แม้ครูรำไพจะเคยเป็นนักร้องประจำวงดนตรีของมหาวิทยาลัยมาก่อน แต่ที่โรงเรียนนั้นจะมีเพื่อนหลายระดับอายุและเป็นการร้องเพลงเพื่อหน้าตาชื่อเสียงของโรงเรียน รวมทั้งมีเพื่อนครูรุ่นพี่เคยทำหน้าที่นี้ได้ดีมาแล้วมากมาย ถ้าท่านเป็นครูรำไพท่านจะอย่างไร
- (3) ก. ยินดีและตั้งใจทำให้ดีที่สุด
 - (1) ข. ไปขอร้องรุ่นพี่ให้รับผิดชอบในหน้าที่นี้แทน
 - (2) ค. ยอมไปร้องเพลงนำในงานด้วยความรู้สึกประหม่า

.....

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.64
2.	2.12
3.	3.21
4.	2.14
5.	1.80
6.	2.29
7.	1.92
8.	1.86
9.	1.92
10.	2.21
11.	3.21
12.	1.80
13.	2.37
14.	1.80
15.	2.33
16.	2.11
17.	2.64

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับสมาชิกภายในครอบครัว เท่ากับ .8644

ตาราง 8 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	1.80	21.	3.09
2.	3.67	22.	6.14
3.	2.64	23.	3.67
4.	3.67	24.	2.97
5.	2.97	25.	2.97
6.	2.97	26.	3.09
7.	3.09	27.	2.50
8.	6.14	28.	3.09
9.	2.72	29.	3.67
10.	2.13	30.	2.97
11.	2.58	31.	3.09
12.	3.67	32.	2.71
13.	2.97	33.	3.09
14.	3.67	34.	6.14
15.	3.67	35.	2.97
16.	2.97	36.	2.97
17.	2.97	37.	2.49
18.	3.09	38.	3.09
19.	4.12	39.	6.14
20.	2.12	40.	3.67

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา เท่ากับ .9590

ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.97	21.	3.09
2.	2.97	22.	6.14
3.	2.84	23.	7.96
4.	3.09	24.	3.09
5.	2.07	25.	6.14
6.	1.93	26.	3.67
7.	3.09	27.	2.64
8.	6.14	28.	2.12
9.	3.67	29.	2.48
10.	1.96	30.	2.18
11.	3.28	31.	3.09
12.	3.09	32.	3.67
13.	6.14	33.	2.97
14.	3.67	34.	3.28
15.	2.97	35.	1.80
16.	3.00	36.	3.09
17.	4.06	37.	2.44
18.	1.80	38.	3.09
19.	2.29	39.	2.82
20.	2.57	40.	3.67

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน เท่ากับ .9586

ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	3.09	21.	2.61
2.	1.96	22.	4.33
3.	2.48	23.	3.26
4.	2.61	24.	2.82
5.	2.84	25.	4.59
6.	2.29	26.	3.09
7.	3.09	27.	6.14
8.	3.09	28.	3.67
9.	2.50	29.	2.97
10.	2.97	30.	2.97
11.	4.59	31.	3.09
12.	3.09	32.	6.14
13.	3.36	33.	3.67
14.	3.57	34.	2.97
15.	2.97	35.	2.97
16.	3.13		
17.	2.71		
18.	3.09		
19.	2.97		
20.	3.26		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เท่ากับ .9404

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	3.09
2.	6.14
3.	3.67
4.	2.97
5.	2.97
6.	3.09
7.	6.14
8.	3.67
9.	2.97
10.	2.97
11.	3.09
12.	6.14
13.	3.67
14.	2.97
15.	2.97
16.	3.09
17.	6.14
18.	3.67
19.	2.97
20.	2.97
21.	3.09
22.	6.14

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง เท่ากับ .9404

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นางสาวรัชนิกร หิรัญโต
วัน เดือน ปีเกิด	8 พฤษภาคม 2509
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1515/4 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 0-1628-0405
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2532	การศึกษาระดับบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ